

Baublių kaimo kultūrinis kraštovaizdis

Medžiagą apie Baublių kaimo kultūrinį kraštovaizdį rinko ir apipavidalino Baublių kaimo
bibliotekininkė Danguolė Gibišienė

B a u b l i a i
2012

TURINYS

PRATARMĖ.....	3
ARCHEOLOGIJOS PAVELDAS	
Baublių pilkapynas.....	5
Kalno griekštų kapinynas.....	6
Kačaičių piliakalnis.....	7
Kryžiai maro kapinaitėse.....	8
Archeologiniai radiniai.....	12
ARCHITEKTŪROS SUBTILYBĖS.	
Nuo Karnauskų iki Pikteikių.....	14
Mačernių troba.....	17
Gražiai tvarkomos sodybos – Baublių puošmena.....	18
Daugiabučių era.....	22
Baublių bendruomenės centras.....	23
Baublių mokykla - daugiafunkcinis centras.....	24
Biblioteka.....	25
Baublių Šv. Kazimiero koplyčia.....	26
Baublių parkas.....	27
Sporto aikštynai.....	28
DAILĖS PAMINKLAI.	
Baublių kaimo kryžius.....	29
Marijos koplytėlė Zofijos Kupšienės sodyboje.....	30
Krasauskų koplytstulpis.....	31
Šv. Kazimiero koplyčios kryžiai.....	32
Šv. Kazimiero paveikslas.....	33
Šv. Roko skulptūra.....	34
ISTORINĖS ATMINTIES OBJEKTAI.	
Link Baublių.....	36
Skulptūra „Knygnešys“.....	37
Tūkstantmečio ąžuoliukas.....	37
Kultūros namų klevas.....	38
Paminklas 1944 m. žuvusioms rusų lakūnėms.....	38
Paminklas sovietmečio aukoms atminti.....	39
Paminklas skulptoriui R. Dauginčiui atminti.....	40
Skulptūra „Žvilgsnis į žvaigždes“.....	41
GAMTOS APSUPTYJE.	
Minija.....	43
Upeliais nuo Kartenalės iki Kalnupio.....	44
Miškais nuo Braukliškės iki Margių.....	45
Amerikos kalnas.....	47
SAKMĖS IR PADAVIMAI.	
Baublių vardo kilmė.....	49
Kuosiškė – užkeikti pinigai.....	50
Kebliškė – ąžuolas klaidūnas.....	50
Didysis palikimas.....	51
Meilės akmuo.....	51
Vietoj pabaigos.....	52
Literatūros sąrašas.....	53

PRATARMĖ

Kultūriniu yra laikomas žmogaus sukurtas ir jo sambūvį su aplinka atspindintis kraštovaizdis. Kaimo kultūriniame kraštovaizdyje atspindi visos medžiaginės ir dvasinės etninės kultūros raiškos formos, regionų skirtumai, gyvoji tradicija. Kultūrinis Lietuvos regionų savitumas atsiskleidžia išlikusiose kaimo kultūros paveldo objektų sancaupos vietose – istorinio kraštovaizdžio arealuose.

Šiame darbe surinkta medžiaga apie tai, kuo išskirtinis ir unikalus yra Baublių kaimo kultūrinis kraštovaizdis. Pasistengta užfiksuoti nykstančius vietovardžius, pasakojimus, padavimais apipintas vietas, gamtos ar architektūros subtilybes būdingas Baublių kaimui. Apklausta daug baubliškių, kurie mena senesnius laikus, kai Baublių kaimo gyvenimai dar nebuvo patyrę sovietmečio. Savo liudijimais dalijasi ir tie, kurių gyvenimo atkarpa Baubliuose kur kas trumpesnė. Kalba ir pasakoja tie, kurie savo rankomis ir širdimis kuria gražesnį kaimo gyvenimą dabar.

Pažymėtina, kad darbo tikslas ne analizuoti istorines detales, o išryškinti šiandienos kultūrinio kaimo kraštovaizdžio atspalvius, tiesiog palikti ateities kartoms galimybę pažvelgti į tai, kaip gyveno baubliškiai 2012 metais. Darbas neturi jokių pretenzijų į mokslinius tyrinėjimus, nors analizuojant archeologinio paveldo bei architektūros ir dailės niuansus naudotasi mokslinė literatūra. Norėjosi tvarkingai sudėlioti tai, kas svarbu ir dar gyva išliko kaime, per visus keturis tūkstantmečius, skaičiuojant nuo pirmųjų laidojimų pradžios Baublių pilkapiuose.

Norėčiau, kad šį darbą skaitytų tie, kuriems brangus gimtasis kaimas ir tie, kuriems atrodo, kad Baubliai tik vienas iš daugelio Lietuvos kaimų. Norėčiau, kad skaitydami pajustumė savo kaimo unikalumą, išskirtinumą ir galėtumė didžiuotis gyvendami ne kur kitur, o Baubliuose. Norėčiau, kad gimusieji Baubliuose, kurie savo gyvenimus kuria kitur, galėtų didžiuotis turį nuostabų gimtąjį kaimą, šalia Minijos, kur visada jų laukia knygoje aprašyti istoriniai ir gamtos slėpiniai bei gyvosios tradicijos puoselėtojai – nuoširdūs Baublių kaimo žmonės.

Archeologijos paveldo objektai
Lietuvoje pasižymi didele įvairove:
tai piliakalniai, senoviniai pylimai ir
gynybiniai įtvirtinimai, senųjų miestų
vietos, statinių griuvėsiai ir liekanos,
keliai, pilkapiai, kapinynai ir kitos
laidojimo vietos.

Toliau darbe aprašomi iki mūsų dienų

**Baublių kaime išlikę archeologijos
paminklai**

BAUBLIŲ PILKAPYNAS

Baublių pilkapių vieta (valstybės saugoma kultūros vertybė: unikalus kodas – 16134), pietinėje Kretingos rajono savivaldybės teritorijos dalyje, Baubliuose (Žalgirio seniūnija), prie Stadiono gatvės, Minijos kairiajame krante. 1978 m. paskelbti vietinės reikšmės archeologijos paminklu (AV1935), 2003 m. įrašyti į nekilnojamųjų kultūros vertybių registro archeologinių vietų sąrašą (A1718), 2005 m. pripažinti valstybės saugoma kultūros vertybe. Teritorijos plotas – 0,98 ha.

Baublių pilkapynas

Seniausi iki šių dienų išlikę senosios Baublių kaimo praeities liudytojai – Baublių pilkapiai. 1977 m. archeologai, vadovaujami žymaus Kretingos rajono kraštotyrininko Igno Jablonskio, kasinėjo Baublių pilkapius. Pilkapiai yra patys seniausi mūsų pajūrio krašte žinomi senkapiai, kuriuose mirusieji buvo laidojami jau prieš mūsų erą ir laidoti iki II mūsų eros amžiaus. 1973 m. pavasarį, kairiajame Minijos upės krante, upės slėnio lankoje priešais Baublių gyvenvietės centrinę dalį, 2-3 metrų aukščio ir 1350 kv. metrų ploto smėlio kalvelėje Milda Jablonskytė pastebėjo keletą degusių kauliukų. Kalvelėje galėjo būti senkapis. 1977 m. birželio mėn. senkapiu įtariamoje kalvoje pradėti kasinėjimo darbai. Jau pirmoje perkasoje aptikti buvusio didžiulio pilkapio išorinio akmenų vainiko likučiai, o sunaikintų laidojimo urnų šukės daug kur atsidengdavo iškasamame grunte.

Sveikų laidojimų nerasta, todėl sunku tiksliai nustatyti pilkapių amžių, tačiau ir iš negausių radinių aiškėja, kad čia būta senkapio, kuriame mirusieji buvę laidoti sudeginti, vidutinio didumo pilkapiuose, apdėti akmenų vainikais. Pagal kasinėjimų metu rastas virvelinės keramikos šukes nustatyta, kad Baubliuose žmonės gyveno ir šiuose pilkapiuose buvo laidojami jau III-II amžiuje prieš mūsų erą.

Taigi tolimi Žemių ir Žemaičių protėviai, virvelinės keramikos naudotojai, paminių ties baubliai gyveno prieš 4000 metų. Virvelinės keramikos radinių labai reta, todėl šio kasinėjimo radiniai labai vertingi. Todėl, kaip rašė I. Jablonskis, nežiūrint, kad šis senkapis apgadintas kasant bulviarūsius, jį reikia išsaugoti išsamesniems tyrinėjimams, nes jame gali būti labai vertingos medžiagos šio krašto tolimajai praeičiai pažinti. Tik po 30 metų nuo šių istorinių kasinėjimų, Žalgirio seniūnijos seniūno Povilo Šližiaus iniciatyva, pilkapiuose buvo pastatytas šis pilkapius žymintis kryžius.

Parengta pagal Jablonskis, I. Baublių pilkapiai. Švyturys, 1977, rugsėjo 22.

KALNO GRIKŠTŲ KAPINYNAS

Kalno Grikštų kapinynas

Kalno Grikštų kapinynas (valstybės saugomas kultūros paminklas: unikalus kodas – 12315) – kapinynas pietinėje Kretingos rajono savivaldybės teritorijos dalyje, Kalno Grikštuose (Žalgirio seniūnija), 0,21 km į vakarus nuo kelio Raguvišiai - Baubliai, Minijos ir Kartenalės II kairiuosiuose krantuose. Įrengtas kalvelėje, apaugusioje spygliuočių mišku, Kalno Grikštų senovės gyvenvietės šiaurinėje dalyje. 1993 m. įrašytas į naujai išaiškinamų istorijos ir kultūros paminklų sąrašą (IP2469A), 1997 m. registruotas kultūros vertybių registro archeologinių vietų sąrašė (A466), 1998 m. paskelbtas kultūros paminklu (A466P), 2005 m. pripažintas valstybės saugomu. Teritorijos plotas – 0,4 ha. 1988 m. išaiškino, 1989 m. tyrinėjo Ignas Jablonskis, 1992 m. žvalgė Lietuvos kultūros paveldo mokslinis centras (vadovas Vilnius Morkūnas).

1989 m. ištirtas 30 m² plotas, rasti 4 griautiniai kapai su akmenų vainikais. Mirusiems laidoti buvo kasamos 23–55 cm gylio, 2,1–2,2 m ilgio ir 1,0–1,1 m pločio duobės, pailgos šiaurės – pietų ir šiaurės rytų – pietvakarių kryptimi. Aplinkui duobę iš vidutinio ir stambaus dydžio akmenų sukrauti ovalo pavidalo vainikai, kurie jungiasi tarpusavyje. Laidojimo metu virš jų buvo supilti žemių sampilai, kurie laikui bėgant suplokštėjo, o kapų gylis siekia 63–110 cm.

Parengta pagal Jablonskis, I. Kalno Grikštų kapinynas (Kretingos raj.) // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1988 ir 1989 metais. – Vilnius, 1990. – P. 78–79. Šaltinis: <http://www.atl.lt/1988-1989/78-79.pdf>

KAČAIČIŲ PILIAKALNIS

Kačaičių piliakalnis

Kačaičių piliakalnis, (Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašo Nr. AR502) – piliakalnis Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje, prie Kačaičių kaimo (Žalgirio seniūnija), Kartenalės ir Mažosios Kartenalės (Brauklišio) santakos kyšulyje. Pasiekiamas keliu Kretinga – Baubliai pasukus į kairę šiaurės rytų kryptimi pro buvusias Baublių fermas, pavažiavus į šiaurę iki dešinėje kelio esančios pralaidos per melioracijos griovį, ją pervažiavus, toliau nežymiu lauko keliuku pavažiavus 900 m į šiaurę iki lauko krašto, yra lauko kyšulio gale, Notiškės miško krašte. Šlaitai statūs, 22 m aukščio, apaugę mišku.

1966 m. piliakalnį žvalgė Istorijos institutas. Piliakalnio žvalgomuosius archeologinius tyrimus 1997 m. atlikęs Rimantas Kraujalis, ištyrė 31 m² plotą, rastas 0,35 m storio kultūrinis sluoksnis su lipdyta lygiu paviršiumi keramika. Tyrinėjimų medžiaga leidžia manyti, kad Kačaičių piliakalnis greičiausiai buvo naudojamas gynybos tikslams, nes aptiktas kultūrinis sluoksnis nėra intensyvus, jame nedaug radinių. Datuojamas I tūkstantmečiu - XIII a. Į pietus nuo piliakalnio 0,2 ha plote yra senovės gyvenvietė. Piliakalnio aikštelės rytinė dalis nuslinkusi į Kartenalę. Piliakalnio šlaitų erozija stabilizuota 1993-1997 m. Kartenalės upelis paplovė piliakalnio šlaitą, dėl ko įvyko šlaito ir aikštelės pakraščio griūtys išilgai viso rytinio piliakalnio šlaito. 1997 m. J. Lukošius parengė naują projektą, pagal kurį eroduojamas šlaitas buvo stabilizuotas pakabinamu drenažu, įrengus žvyro gaudomąsias drenas ir smėlio drenuojantį sluoksnį bei suplūkiant priemolio ekraną. Paviršius sustiprintas žabų tvorelėmis, užpiltas juodžemiu, šlaitas užvelėnuotas ir užsėtas daugiametėmis žolėmis. Stygų tvirtinimo vietos piliakalnio aikštelėje archeologiškai ištirtos. Aikštelė dirvonuoja, šlaitai apaugę mišriu mišku.

Parengta pagal Kraujalis, R. Kačaičių piliakalnis. Iš Visuotinė lietuvių enciklopedija. Vilnius, 2006, t. 9, p. 110.

KRYŽIAI MARO KAPINAITĖSE

Kaip ir dažname Lietuvos kaime, taip ir Baubliuose yra Maro kapeliai. Anot J.I. Kraševskio, 1419–1710 metų laikotarpiu būta 22 marų. Dr. Bagdonavičiaus duomenimis, vien XVI a. siautė 14 epidemijų. Daugiausia aukų nusinešusios epidemijos buvo 1710–1711 m. – vadinamaisiais Didžiojo maro metais, per kuriuos Lietuvos gyventojų skaičius sumažėjo trečdaliu. Maro epidemijos įkarštyje žmonės nespėdavo laidoti lavonų, todėl jie gulėdavo namuose, gatvėse ir kiemuose.

JUODASIS KRYŽIUS KALNO GRIKŠTŲ SENOSIOSE KAPINĖSE

Kalno Grikštų senosios kapinės, vad. **Kapeliais, Marų kapinaitėmis, Senkapiais** (valstybės saugoma kultūros vertybė: unikalus kodas - 24254) – neveikiančios kapinės pietinėje Kretingos rajono savivaldybės teritorijos dalyje, Kalno Grikštuose (Žalgirio seniūnija), 0,35 km į vakarus nuo kelio Baubliai - Raguviškiai, Minijos kairiajame krante. Teritorijos plotas – 0,04 ha, Įrengtos XVII a. Jose iki XIX a. laidoti Kalno Grikštų gyventojai. Vėliau buvę pakasami savižudžiai, nekrikštyti mirę kūdikiai, neatpažinti skenduoliai, 1917–1918 m. laidotos dizenterijos aukos. Apie 1920 m. kapinės apjuostos grioviu ir pylimu, ant kurio buvo pastatyta statinių tvora. Kapinėse stovėjo 2 aukšti ažuoliniai kryžiai, o tarp jų – koplytėlė su šventųjų skulptūromis. 1997 m. įrašytos į nekilnojamųjų kultūros vertybių registro laidojimo vietų sąrašą (L587), 2005 m. pripažintos valstybės saugomu kultūros paveldo objektu. Šiaurės vakarų pusėje stovi senas medinis kryžius.

Juodasis kryžius Kalno Grikštų senosiose kapinėse

Neaišku kokio stebuklo dėka, Juoduoju vadinamas kryžius atlaikė sovietmetį. Stovi jis Grikštų kaimo papėdėje, šalia Minijos, šalia taip vadinamo Baublių smėlio karjero. Neliko tik kančios, tikriausiai ji kažkada vis tiek buvo prikalta ant šio kryžiaus, nes tik tokius, su nukryžiuotu Kristumi

statydavo kryžius. Tiesiog du sukalti, laiko nugludinti pagaliai, turbūt nekrito į akį sovietmečio valdžiai. Kad šioje vietoje būta maro kapelių, liudija daugelis vyresnio amžiaus baubliškių, kurie dar mena kaip iš ten, kolūkio statyboms buvo vežamas smėlis su žmonių kaulais, kryželiais.

Kalno Grikštų kaimo žmonės ir vėliau, jau ne maro metu, ten laidojo mirusius kūdikius. Gimdavo ir mirdavo tais laikais daugiau nei dabar. Vežti kūdikėlius į Budrių kaimo kapines nebuvo priimta. Čia pat supildavo kapelį, pasimelsdavo. Butkutė Stefanija apie 1919 m. palaidojo čia savo negyvą gimusį kūdikėlį ir pastatė šitą – Juoduoju vadinamą kryžių. Ilgai dar vaikščiojo į pakalnę ir taisė jo kapelį. Tikėtina, kad tuomet ten buvo dar ir daugiau nesunykusių kapaviečių, kuriose ilsėjosi čia pat gimtame smėlio kalnelyje atgulę baubliškiai: vieni senai, baisios ligos – maro pakirsti, kiti nespėję net pasidžiaugti gimtąja padange. Iki šiol jų išdraskytą ramybę sergsti Juodasis kryžius.

Parengta pagal <http://lt.wikipedia.org/>, ir Irenos Dimgailienės, g. 1928 m. pasakojimą.

BAUBLIŲ SENOSIOS KAPINĖS

Baublių senosios kapinės

Baublių senosios kapinės, vad. **Marų kapeliais, Markapiais, Senkapiais**, yra Kretingos rajono savivaldybės teritorijos pietryčiuose, Baubliuose (Žalgirio seniūnija), 0,9 km į pietus nuo Minijos ir Pikteikių gatvių kryžkelės, Pikteikių gatvės dešinėje pusėje, Minijos kairiajame krante. Saugotinas kultūros paveldo objektas. Įrengtos slėnio terasoje prie kelio į Pikteikius, kaimo pietvakariniame pakraštyje, Puplaisčių (Puplesių) vietovėje. Paviršius nelygus, iškasinėtas bulviarūšių duobių, teritorija apaugusi spygliuočių mišku. Šiaurės rytų dalis (0,1 ha dydžio plotas) apkasta grioviu ir žemių pylimu, joje stovi betoninis kryžius. Teritorijos plotas – 0,31 ha. 1,1 km į šiaurės rytus yra

Baublių pilkapių vieta. Įrengtos XVI a. Jose iki XIX a. laidoti Baublių gyventojai. Vėliau buvo pakasami savižudžiai, nekrikštyti mirę kūdikiai, neatpažinti skenduoliai. Šiaurės rytinėje dalyje 1917–1918 m. laidotos dizenterijos aukos, kurių laidojimo vieta apie 1920 m. apjuosta grioviu ir pylimu. Kapinėse stovėjo keli aukšti ąžuoliniai kryžiai, šalia kurių Antanas Lukauskas pastatė betoninį kryžių.

Seniau kapinės buvo didesnės ir plytėjo abipus kelio Baubliai - Pikteikiai. Pasakojama, kad maro metu mirdavo žmonės šeimomis. Nesirgdavo, krisdavo staiga ir viskas, sunku būdavo visus palaidoti, karstų nedarydavo, sudėdavo į dėzes ir užkasdavo. Kaimas buvo uždarytas, nieko neįleisdavo mirusiųsiais laidodavo čia pat, taip ir laukdavo savo mirties kiekvienas. Jas apleidus, rytinė dalis buvo paversta dirbamu lauku, kurį ariant dažnai buvo išverčiama žmonių kaulų. Kapinėse stovėję kryžiai apie 1956 m. buvo nuversti. Liko tik Lukauskui Vincentui statytas kryžius.

*Parengta pagal Gibišienė, D. Kaimo istorija parašėse, 2002m.,
pasakojo Bronė Liubertienė, g. 1919 - 2009 m.*

LUKAUSKŲ GIMINĖS KRYŽIAI

Kryžius Vincentui Lukauskui

Šį cementinį kryžių, kuris atlaikė sovietmečio griovimus, pastatė Antanas Lukauskas 1918 m. grįžęs iš Rusijos kariuomenės savo brolio Vincento atminimui. Mirė Vincentas 1917 m. dizenterijos metu. Išvežti iš kaimo tuo metu neleido nieko, laidojo čia pat senosiose maro kapinėse. Paminklą šventino Jokūbavo bažnyčios kunigas.

Kryžius protėvių atminimui

Šitą medinį kryžių protėvių atminimui 2008 m. pastatė pusbroliai Linas Zinkevičius ir Marius Lukauskas. Antano Lukausko, kurio cementinis kryžius kapinėse buvo statytas prieš 90 metų giminaičiai. To paties Antano Lukausko vaikaitės Stasės Gideikienės rūpesčiu, 2009 m. kryžių pašventino Kartenos parapijos kunigas R. Karpavičius.

Pasakojo Stasė Gideikienė, g. 1946 m.

KRYŽELIS ANT BERŽO...

Baublių kaimo žmonės pamažu vėl pradeda saugoti sovietmečiu niokotas šventintas vietas. 2009 m. Baublių bendruomenės nariai iš ekskursijos į „Kryžių kalną“ prisiminimui parsivežė kryželį ir parinko jam vietą senosiose kaimo kapinėse. Gal pamažu, kad ir nauju pavidalu, į savo vietą sugrįš po visas kolūkio statybas išbarstyti kryžiai iš senųjų Baublių kapinių.

Pasakojo Baublių bendruomenės centro pirmininkė Gražina Rimkuvienė g. 1962 m.

ARCHEOLOGINIAI RADINIAI

Baublių pilkapiai. 1977 m. Ignas Jablonskis (Lietuvos kraštotyros draugijos Kretingos skyrius) ištyrė 94 m² plotą, kuriame aptiko smarkiai apardytą III–II a. pr. m. e. pilkapių su degintiniais kapais liekanas. Pilkapį sudarė akmenų vainikas ir virš jo supiltas žemių sampilas. Vainikų akmenys gulėjo ant nejudinto grunto. Nesunaikintų kapų nerasta. Perkastuose plotuose aptikta išmėtytų degintinių kauliukų, suodžių ir urnų šukių. Manoma, kad sudegintų mirusiųjų palaikai buvo supilami į urnas arba nedideles duobes. Urnos lipdyto molio, iki 20 cm skersmens, lygiu ir grublėtu paviršiumi. Tarp keramikos šukių rasta pora akmeninių trintuvų.

Radiniai saugomi Kretingos muziejuje.

Kalno Grikštų kapinynas. Kapų inventorius labai menkas, tik viename moters kape rasta įkapių. Mirusioji gulėjo galva į pietus. Galvūgalyje rastas lipdytas molio puodelis ir smiltainio akmens verpstukas, o galvos srityje gulėjo geležinis smeigtukas galvos apdangalui susegti. Krūtinę puošė šešių gintaro karolių ir kelių žalvario įvijų vėrinys. Kapų užpilduose aptikti degėsiai ir anglis liudija, kad laidojimo metu buvo atliekamos apeigos su ugnimi. Kapinynas datuojamas V–VI a.

Radinius saugo Kretingos muziejus.

Baublių lobis. Lobį 1937 m. lapkričio 13 d. savo sodyboje rado ūkininkas Juozas Drungilas. Puodą su monetomis jis išarė toje vietoje, kur seniau stovėjusi smuklė. Pradinės mokyklos mokytojo paskatintas, kelias dešimtis monetų išsiuntė Vytauto Didžiojo kultūros muziejui, o 1800 monetų, sveriančių apie 5 kg, perdavė Kretingos muziejui. 1967 m. inventorizavus numizmatikos rinkinį nustatyta, kad muziejuje beliko 933 Lenkijos, Lietuvos, Prūsijos, Švedijos ir Olandijos valdovų XVII–XVIII a. pr. kaldintos 15 rūšių monetos. Didžiausią jų dalį (806) sudaro prūsiški šeštakai, iš kurių jauniausia moneta yra Prūsijos karaliaus Frydricho I 1709 m. Karaliaučiuje kaltas šeštakas.

Tai buvo nusileidus nuo Raguvos kalno prie Minijos. Taigi Drungilas ardamas išarė didelį molinį puodą su pinigais. Puodas iš karto sudužo ir pabiro pinigai. Pinigai buvo vokiečių, rusų, švedų ir Vytauto didžiojo litai. Ir misinginiai, ir sidabriniai, ir variniai, o vienas - net auksinis. Kai pinigus perdavė Kretingos muziejui, už tai gavo 80 rublių, už kuriuos nusipirko kostiumą.

Lobį saugo Kretingos muziejus.

*Parengta pagal <http://lt.wikipedia.org>,
Gibišienė, D. Kaimo istorija paraštėse, 2002m., pasakojo Bronė Liubertienė, g. 1919 - 2009 m.*

Architektūros paveldą sudaro pavieniai pastatai, jų grupės, istorinės miestų dalys, senamiesčiai. Lietuvos architektūros paveldą skirstomas į kelias grupes: urbanistines vietas, etnografinius kaimus, gynybinius statinius, sakralinius pastatus, dvarų ansamblius ir kraštovaizdžio architektūrą.

Toliau darbe aprašoma įdomesnė

**Baublių kaimo kraštovaizdžio
architektūra**

NUO KARNAUSKŲ IKI PIKTEIKIŲ

Danutės ir Kazimiero Karnauskų troba, vaizdas nuo Baublių kalno

Palei Miniją iki Pikteikių tęsiasi senieji arba, kaip sako vyresni baubliškiai - pirmieji Baubliai. Būtent čia – Minijos slėnyje kūrėsi mūsų protėviai. Sovietmečiu, kai vienkiemiai tapo nemadingi, čia buvo likę tik keturios sodybos: Karnauskų, Grikštų, Meškių ir visai šalia Pikteikių kaimo - Paukščių sodyba. Danutė ir Kazimieras Karnauskai čia gyvena jau 40 metų, Kazimieras kiek ilgiau, nes jis čia gimė. Troba statyta 1936 m. Kazimiero tėvo taip pat Kazimiero Karnausko. 1938 m. čia gimė dabartinis šios sodybos šeimininkas Kazimieras Karnauskas. Jo seserys Agrifina ir Izabelė dabar gyvena Kretingoje. Tik Kazimiero Karnausko (senojo), užsispyrimo dėka, troba išliko čia prie Minijos, per sovietmečio vienkiemį naikinimo vajų. Ne kartą teko atlaikyti raginimą keltis į gyvenvietę, į naują mūrinę trobą. Kad gyvenimas čia kitoks, aišku kiekvienam, kuriam bent kartą teko užkopti į statų kalną, kad pasiektum kaimo centrą. Šios sodybos šeimininkai užgrūdinti ir kiek kitokio klimato, nei baubliškiai gyvenantys „ant kalno“. Čia pakalnėje žiemą būna šalčiau, o vasarą šilčiau. Taip jau nutiko, kad Danutė be galo mėgstanti gėles, puošianti jomis kiekvieną sodybos kampelį, išvengė ir taip madingų akmenų invazijos. Nepritapo jie čia, per šalti pasirodė sodybos šeimininkei. Kartais taip gražu pažiūrėti į madingus šiuolaikiškus alpinariumus, akmenų dėlionės darželiuose, bet pasiguldyti, kad ir labai gražų akmenėlį, savo kieme nesinori, per šaltas ir nejautrus jisai atrodo, visai kas kita medis, kad ir nukirstas, bet vis tiek kaip gyvas, nes taip greit savo amžių baigia, kaip žmogus...

Baubliuose gyventi gera, ramu... Daug kas paklausia ar nebaisu vienkiemyje gyventi.., kad nėra ko bijoti, gera vieta Baubliams teko, rami. Gal kokie energetiniai laukai palankūs ar kas... Žmonės čia geri, negirdėti, kad kas ką plėštų, muštų... Kai pasižiūri televiziją ar paskaitai laikraštį kokių baisumų pasaulyje vyksta tai ir pagalvoji, kad mūsų kaimas visai kitoks, geresnis...

Pasakojo Danutė Karnauskienė, g. 1948 m.

Nusileidus nuo kalno ir sukančik Piktėikių gatvės link, nueisime ilgoką kelio galą palei senąsias maro kapines, kol prieisime dar vieną, iš senųjų Baublių likusią, trobą, tai 1934 m. statyta Drungilų troba. Joje ilgus metus gyveno Kazimiera (Drungilaitė) Meškienė ir Justinas Meškys. Dabar čia šeimininkauja Kazimieros giminaitis Petras Drungilas.

Kazimieros ir Justino Meškių troba

Dabar vaizdingose paminijo lankose iš naujo kuriasi sodybos. Deimantas Minkus atnaujino ir neatpažįstamai pakeitė senąją Grikštų trobą, šalia jo naujai įsikūrė Adomaičiai. Kaip kontrastas senajam Baublių kaimui viena pirmųjų čia išaugo Irenos ir Virginijaus Biskių sodyba. Šiuolaikiška ir gražiai tvarkoma sodybos aplinka džiugina keliaujančius senuoju baublių keliu.

Irenos ir Virginijaus Biskių sodyba

Poilsiavietė „Baublių sodyba“ įsikūrusi vaizdingame kraštovaizdžio draustinyje prie Minijos upės vingio. Akį maloniai glosto gražuolės Minijos šlaitai, apaugę pušimis ir eglėmis, pavasarį – užliejamomis pievomis... Sodyboje yra pirtis su pokylių salė. Pirties pašonėje – kubilas, atviras

vandens baseinas, lauko dušas. Poilsiavietėje įrengta lauko pavėsinė su židiniu ir baldais, krepšinio aikštelė, futbolo ir pliažo tinklinio aikštynais. Prabangus namas su 4 miegamaisiais kambariais, jauki svetainė su židiniu,. Namą juosia lauko terasa, su gražiu vaizdu į Minijos slėnį.

Parengta pagal <http://www.sodyba.vhost.lt/>

Poilsiavietė „Baublių sodyba“

Už šio posūkio jau Pikteikių kaimas. Čia baigiasi Baublių kaimo valdos. Važiuojant senuoju keliu pasieksime Gargždus, Rietavą.

Už šio posūkio prasideda Klaipėdos rajono ribos

Pakeliui akį džiugins gamtos grožis. Nesvarbu kokių metų laiku keliautum: baltumu širdį užlies sunkūs žydinčių ievų kupolai ar sniego baltumo nusvarintos pušų ir eglių kekės. Medumi dvelks ankstyvo pavasario žiedais nukloti kalno šlaitai ar vasaros lietum atgaivinti liepų ir kaštonų kupolai.

MAČERNIŲ TROBA

Jadvygos ir Igno Mačernių troba

Seniausia Baublių kaime troba – Igno Mačernio tėvų Karolinos ir Juozapo Mačernių palikimas, kurį jie buvo paveldėję iš Karolinos tėvų Miltakių. Troba statyta prieš 200 metų. Unikali tuo, kad iki šių dienų išvengė didesnio remonto. Troboje tebėra iš anų laikų pečius su dūmtraukiu tiesiai „į dangų“ ir sienos kaltos medinėmis vinimis. Jadvyga ir Ignas susituokė 1958 m. Pačioje garbingiausioje trobos vietoje ligi šiol tebekabo 1933 m. Mačernių giminės pasirašytas „Šeimos pasiaukojimo dokumentas“, kuriame atspausdintas tekstas, jog „visa Mačernių šeima Baublių sodžiuje, savo namuose, padarė iškilmingą Pasiaukojimą Šv. Jėzaus širdžiai, pavesdama jai visus šeimos žmones, esančius namie, o ir nesančius“. Šis neoficialus dokumentas užtvirtintas parašais.

Samdinių kameros vaizdas

Buvusioje samdinių kamaroje Jadvyga Mačernienė įkūrė savotišką muziejų. Čia sukabino iš kažkur pas ją vis „atkeliaujančius“ šventųjų paveikslus. Sudėjo senas maldaknyges, sunešė senus namų ūkio rakandus.

Pasakojo Jadvyga Mačernienė, g. 1923 m.

GRAŽIAI TVARKOMOS SODYBOS – BAUBLIŲ PUOŠMENA

Nuo seno Baubliuose žmonės gražiai tvarkė ir prižiūrėjo savo gyvenamąją aplinką. Keičiasi tik mados, darželių tvarkymo tradicijos. Jurginus, bijūnus ir rūtas, dažnai pakeičia įmantriausi užsienietiški augalai. Nebemosuoja dalgiais šienaujantys vejas prie namų. Dažną rytą ar vakarą pasigirsta vejapjovių garsas. Darželius dabar vadiname alpinariumais, medines tvoreles ir vartelius jau senokai pakeitė akmeninės tvoros ir geležiniai vartai.

Gražiausiai tvarkomų sodybų apžiūra Baubliuose pirmą kartą, bent jau kiek galima atsekti pagal informaciją rajoniniam laikraštyje „Švyturys“ surengta 1966 m. tuomet gražiausiai tvarkoma pripažinta Benos ir Juozo Lukų sodyba. (*Švyturys, 1966, liepos 16*). Jiems eilę metų atitekdavo gražiausiai tvarkomos aplinkos titulas.

1988 m. taip pat tituluota Benos ir Juozo Lukų sodyba. (*Švyturys, 1988 m. liepos 26*). Šioje sodyboje keitėsi tik šeimnininkai, bet aplinka visada džiugino praeivio akį. Žmonių likimai persipina netgi šiuose seniūnijų rengiamuose gražiausiai tvarkomos sodybos konkursuose. Štai 1996 m., gražiausiai tvarkoma pripažinta Luko Juozo sodyba, (*Švyturys, 1996, rugsėjo 11*), nes šeimnininkas liko vienas, palydėjęs žmoną Beną amžinybėn, pats ilgai nesidžiaugė žemiškuoju gyvenimu. Tėvų pradėtus sodybos puoselėjimo darbus tęsia dukra Audronė. 1997 m. jau jų dukros Audronės Končienės sodyba pripažinta gražiausiai tvarkoma. (*Švyturys, 1997, rugsėjo 10*). 1998 m. šį titulą jau pasidalino A. Končienė ir Sauliaus ir Eleonoros Kupšių sodyba. (*Pajūrio naujienos, 1998, gegužės 1*).

Eleonora ir Saulius Kupšiai Baubliuose apsigyveno 1989 m. O kad jų sodyba taps gražiausia seniūnijoje, nesitikėjo. Aplinkui buvo tik akmenuota žemė. Tad prireikė ne vienerių metų kol jų sodyba tapo tikru rojaus kampeliu.

Eleonoros ir Sauliaus Kupšių sodyba

1999 m. Eleonoros ir Saulius Kupšių.
(*Švyturys, 1999, rugsėjo 22*).

2000 m. Eleonoros ir Saulius Kupšių
(*Švyturys, 2000, birželio 7d*).

2001 m. Jono Krušos sodyba,
(*Švyturys, 2001, gegužės 16*).

2002 m. Eleonoros ir Saulius Kupšių
(*Švyturys, 2002 birželio 11*).

2003 m. Eleonoros ir Saulius Kupšių
(*Pajūrio naujienos, 2003, birželio 10*).

Nuo tada, kai ši Baubliuose esanti sodyba buvo pripažinta gražiausiai tvarkoma prabėgo kone 15 metų, bet iki šiolei šeimininkai nepailsdami puoselėja grožį savo kieme. Žinia apie šią puikią sodybą pasklido ne tik rajone. Mylintys grožį žmonės atvažiuoja čia pasisemti idėjų, gauti praktinių žinių, o dabar jau ir nusipirkti vieną kitą retesnę sodinuką ar įdomesnės veislės braškės daigą.

*Parengta pagal rajoniniuose laikraščiuose pateiktą informaciją,
pasakojo Eleonora Kupšienė*

Baublių kaimo žmonės gražina ne tik savo kiemus, bet ir savo namus, pastatus. Keičiasi ir gražėja kaimo veidas. Kaimą puošia renovuoti stogai, apšiltinti ir perdažyti pastatų fasadai. Naujai sužimba trobų akys – langai.

GRAŽIAUSIAI TVARKOMOS APLINKOS KONKURSAS

2008 m. gražiausia tvarkomos aplinkos konkursą organizavo Baublių bendruomenės centras. Buvo aplankyta 89 sodybos. Į tą skaičių įeina daugiabučiai bei įstaigos. Po ilgo varginančio ir kartu džiaugsmingo darbo komisijai (Rima Talmontienė, Rūta Paulauskienė ir Vilma Krasauskienė) teko atsakingas darbas rezultatų suvedimas. Buvo nuspręsta atrinkti 35 sodybas, kurios vertos pavyzdingos ir gražiai besitvarkančios aplinkos vardo. Atrinkome 12 pavyzdinių sodybų, kurių nuotraukos yra patalpintos į 2009 metų kalendorių.

Buvo labai malonu užsukti į tas sodybas, kurių šeimininkai gražiai tvarkosi. Jose galėjome grožėtis rugpjūčio žiedų gausa ir spalvingumu, akmenų kompozicijomis, įmantriausiomis pavėsinėmis, terasomis, baseinėliais, meniniais medžio elementais.

Ilgiausiai užtrukome Elytės ir Sauliaus Kupšių sodyboje. Šioje sodyboje matosi darnus vyro ir moters rankų darbas. Čia ir graži pavėsinė, ir tiltelis per baseiną, ir senovinė klėtis ir dar daug įvairių meninių dirbinių, kuriuose veši įvairiausių rūšių gėlės.

Irenos ir Virgilijaus Biskių sodyboje buvome maloniai sutiktos, atitraukti nuo aplinkos švarinimo darbų šeimininkai aprodė savo sodybą.

Danutės ir Girmanto Jonušų sodyba primena vienkiemį, kuriame veši senoviniai jurginai, didelis tvenkinys ir daugybė žydinčių serenčių. Šioje sodyboje visada tvarkinga ūkinė dalis.

Vilmos ir Adomo Krasauskų sodyba išskirtinė sakraliniais elementais. Sodybos centre stovi Vytauto Končiaus padarytas koplytstulpis. O geltonų tujų gyvatvorė puošia visą gatvę.

Danutės ir Juozo Atų sodyboje visada pilna žmonių, bet jie randa laiko ir savo aplinkos puoselėjimui. Džiaugėmės neseniai įrengtu baseinėliu, gėlės žydėjo ne tik rastiniame šulinyje, bet ir ant svirties pakabintame kibire.

Zitos ir Virginijaus Domarkų sodyba nepralenkiamu grožiu išsiskyrė surfinių gausa ir vešlumu. Šeimininkė noriai pasidalijo gėlynų priežiūros paslaptimis.

Zitos ir Virginijaus Domarkų sodyba

Jono Krušos sodyboje matosi, kad šeimininkai aplinką puoselėja nuo pat statybos pradžios. Tokių didingų ir tvarkingai išdėstytų piramidinių tujų Baublių kaime nėra nei vienoje sodyboje.

Jono Krušos sodyba

Stasės ir Juozo Girdenių sodyba stebina pastovia tvarka tiek prie namo, tiek ūkinėje dalyje. Šeimininkė aprodė gėlynus tarp jų įkomponuotas girnapses, šviestuvus, vis pabrėždama “čia visur dukros Snieguolės Jonutienės darbas”.

Marytės ir Antano Venskų sodyboje labai daug elementų iš akmens, kurie sudaro vieną visumą. Iš abiejų namo pusių skoningai sutvarkyti alpinariumai su įvairiausiais medeliais ir daugiametėmis gėlėmis. Prie namo sienos pražydęs retas medelis Kamsis.

Gražinos ir Kazio Rimkų sodyboje didžiausias dėmesys skirtas pavėsinėm, kurių yra net dvi. Viena atvira, kita po stogu nuo lietaus. O rąstiniame malūne yra įrengtas lauko tualetas.

Irenos ir Kazimiero Spyčių sodyboje mus nustebino gražūs paukščiai - baltieji gandrai. Jų kleketavimas neleidžia nuobodžiauti gražiai besitvarkančios sodybos šeimininkams.

Aldonos Lengvinienės sodyboje visada išravėti takeliai, nuvalytas šaligatvis, nugenėti medžiai. Prie pavėsinės su židiniu įrengta ir krepšinio aikštelė.

Justinos ir Petro Palenskių valdose gausu įvairiaspalvių gėlynų.

Monikos ir Broniaus Skliuderių ūkis yra pačiam kaimo prieky. Labai džiugu, kad čia pasipylė gėlynų gausa. Juk ta sodyba kaip ir kaimo veidas, nes stovi pirma atvažiuojant nuo Kretingos. Ūkiniai pastatai ir daržas taip pat išpuoselėti, matyt dažnai sulaukia darbščių šeimininkų rankų.

Letos ir Liudo Paukščių sodyboje akį patraukia sukurta senovinė mini sodyba, kurioje ir malūnas ir rąstinis namelis ir pinta tvora su senoviniais ąsočiais ir įvairiais rakandais

Letos ir Liudo Paukščių sodyba

Julijos ir Povilo Šlyžių kieme akį džiugina lygi, išpuoselėta veja. Čia galima pamatyti gražias gėlių kompozicijas. Julijos Šližienės mintyse jau kirba sumanymai, kaip vietoj bulvių lauko žaliuos žolynai. Šeimininkai turi dar daug naujų sumanymų, kurių mums nenorėjo atskleisti, o kvietė užsukti po kelių metų.

Danutės ir Kazimiero Karnauskų sodyboje jaučiasi, kad šeimininkė negaili savo laiko gėlėms. Kiekvienas namo kampelis pasipuošęs įvairiaspalviais žiedais.

Audronės ir Vytauto Končių sodyboje. galėjome grožėtis augalų įvairove. Vytauto meistriškų rankų dėka kaime pasipuošė ne viena sodyba.

Daugelyje kiemų įdomus gėlynų išplanavimas verčia stabtelėti ir pasigrožėti jose augančiomis gėlėmis, jų žiedų spalvingumu. Tvarkingos ir gražios sodybos, kurios puošia visą gyvenvietę yra Aldonos ir Andriaus Kupšių, Reginos Meškienės, Anželos ir Edmundo Lukų, Nijolės ir Kęsto Stankų, Nijolės ir Rimo Blužų, Jurgitos ir Mariaus Gadeikių, Genės Gečienės, Janinos ir Albino Slušnių. Pasidžiaugėme gražiai tvarkoma aštuonbučio aplinka. Šis daugiabutis paskendęs skoningai sutvarkytuose gėlynuose iš visų pusių. Aplankius tiek daug skirtingų ir savaip gražių sodybų, aplanko džiaugsmas, kad kaimo žmonės vis labiau rūpinasi savo gyvenamosios vietos aplinka, jos grožiu. Gražėja mūsų gyvenvietė darbščių, kūrybingų žmonių dėka.

Tokiomis padėkomis - kalendoriais Baublių bendruomenės centras apdovanojo gražiausiai tvarkomų sodybų šeimininkus. Padėkas maketavo Ligita Narмонтienė ir Artūras Rimkus.

Skyrelį parengė Baublių kaimo bendruomenės centro pirmininkė Gražina Rimkuvienė

DAUGIABUČIŲ ERA

1980 m. pastatytas aštuonių butų namas

Baubliai turi kiekvieno laikmečio išskirtinių bruožų. Tai ypač ryšku buvo sovietmečiu, kai tuometinis „Jaunosios Gvardijos“ kolūkis, vadovaujamas kolūkio pirmininko Mečislovo Navajausko pirmaudavo ne tik rajone bet ir respublikoje. Vienas pirmųjų respublikoje telefonizuotas kaimas, tuomet jau turėjo ir radijo taškus, buvo išasfaltuotos gatvės. Į kolūkį dažnai buvo kviečiami jauni žmonės, žemės ūkio šakų specialistai. Juos reikėjo apgyvendinti.

1970 m. pastatytas pirmas 15 butų daugiabutis namas. Kaimo žmonėms, pratusiems prie savo kiemo, tai buvo neįprasta, kaip ir daug keistų to meto kolūkio sprendimų. Buvo nutarta nebeleisti kolūkiečiams laikyti karvių savo privačiame ūkyje, o pieną gauti dykai iš kolūkio pieninės. Naujai atsikėlusiesiems į Baublius ir dar nespėjusiems rimčiau įsikurti jauniems specialistams tai gal ir buvo priimtina, bet vietiniams gyventojams kėlė nerimą. Ne taip lengva keisti gyvenimo būdą ir gyvenant kaime tapti „miestiečiu“. Daugiabučiuose apsigyveno jaunos šeimos, gabūs specialistai iš kitų ūkių, jauni žemės ūkio mokslus baigę ir čia paskyrimus studentai.

Gražiai tvarkoma aplinka ir prie daugiabučių namų. Žmonės atnaujiną savo būstus, keičia langus, duris. Naujai į kaimo bendrą vaizdą įsilieja atnaujinti, prieš tris – keturias dešimtis metų statyti daugiabučiai.

Daugiaaukščių gyvenamųjų namų gatvė

BAUBLIŲ BENDRUOMENĖS CENTRAS

1990 m. statytame prekybos centre įsikūrė kultūros namai ir Baublių bendruomenės centras

Pastatas buvo projektuojamas ir 1990 m. pastatytas, kaip didžiulis prekybos centras su erdviomis prekybos salėmis bei valgykla. Po iškilmingų įkurtuvių praėjus vos porai metų, įsisiūbavus politinėms permainoms ir kolūkis, kartu ir valdiškos prekybos įmonės. Keletą metų patalpose veikė tik privačios parduotuvės, 2004 m. čia buvo įkeltas Kretingos kultūros centro Baublių skyrius.

Baublių bendruomenė pradėjo kurtis 2004 m. Tų metų gegužės 19 d. bendruomenės centro tarybos pirmininke išrinkta Verutė Keblienė. Tikroji Baublių bendruomenės centro veikla prasidėjo 2006 m., kai spalio 30 d. bendruomenės pirmininke buvo išrinkta Gražina Rimkuvienė. Tuomet ir pradėtos tvarkyti 2004 metais bendruomenei priskirtos buvusio prekybos centro patalpos. Savanorišku bendruomenės narių darbu buvo išvalytos apleistos nenaudojamos patalpos: įvesta elektra, įrengtas tarybos posėdžių kambarys, pajungtas vanduo, kanalizacija. K. Rimkaus transporto įmonė įrengė sceną, nupirko garso kolonėles, stalo tenisą. Baublių mokykla padovanojo naudotų stalų, kėdžių.

Bendruomenės centro iniciatyva sutvarkytas Baublių parkas, įrengta žaidimų aikštelė, nupirkti biliardo ir stalo teniso stalai, sutvarkytos ir toliau tvarkomos centro patalpos. Baublių bendruomenė konkurso „Lietuvos kaime gera gyventi“ laimėtoja. Aktyviai dalyvauja rajoniniuose nevyriausybinių organizacijų renginiuose. Dalyvavo įgyvendinant projektą „Kretingos rajono kaimo gyventojų gyvenimo kokybės gerinimas ir bendruomeninių paslaugų skatinimas“. Parengtas fotoalbumas „Šiandieninis kaimas – ateities kartoms“. 2012 m. pradėtas įgyvendinti Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimo programos lėšomis finansuojamas projektas. 2012 m. parengtas projektas „Infrastruktūros sutvarkymas Baublių gyvenamosios aplinkos patrauklumo didinimui“. 2013 m. vykdant šį projektą bus sutvarkyta aplinka prie vaikų darželio ir Šv. Kazimiero koplyčios. Kasmet kaime organizuojami kultūriniai renginiai, kurių metu pagerbiami jubilieatai. Suburtas dramos kolektyvas, jau spėjęs pasirodyti ne tik Kretingos, bet ir Klaipėdos rajono žiūrovams.

Parengta pagal www.baubliai.lt informaciją

BAUBLIŲ MOKYKLA - DAUGIAFUNKCINIS CENTRAS

1926 m. Antano Lukausko iniciatyva Baublių kaime atidaryta pradinė mokykla. 1978 m. tuometinio „Jaunosios Gvardijos“ kolūkio pirmininko Mečislovo Navajausko iniciatyva pradėta naujos mokyklos statyba.

1980 metais ant plyno lauko pastatyta mokykla paskendo mokinių, mokytojų pasodintuose ir užaugintuose medžiuose, tapo grožio oaze kaimui. Baublių mokykla yra pavyzdžiu rajono ir šalies mokykloms, kaip pritaikyti mokyklos erdves, pasižyminčias vizualine estetika ir funkcionalumu, įvairiapusiškai mokyklos ir kaimo bendruomenės veiklai. Mokykla nedidelė, jauki, švari ir labai tvarkinga. Estetiška vidinė aplinka suteikia namų jaukumo jausmą, išpuoselėta išorės aplinka: gėlynai, skverai, alpinariumai džiugina kiekvieno praeivio širdį.

2000 ir 2003 metais mokyklai skirta Suomijos aplinkosaugos ministerijos premijos už gamtosauginę veiklą.

Mokykla 2000 m. apdovanota Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus Padėkos raštu už rūpestį gimtuoju kraštu.

2003 m. įteiktas Lietuvos Respublikos ŠMM bei regioninio centro Centrinei ir Rytų Europai biuro Lietuvoje sertifikatas, patvirtinantis, kad mokykloje kuriama demokratiška, iniciatyvi bendruomenė.

Baublių pagrindinė mokykla apdovanojama Padėkos raštu Geriausiai tvarkomos mokyklų aplinkos apžiūros-konkurso 2012 m. I etapo (savivaldybės) nugalėtoja. Mokykla pristatyta respublikiniam ŠMM konkursui (*Kretingos rajono savivaldybės Mero potvarkis 2012-08-23 Nr. U-3-56*).

Pasakojo mokyklos direktorė Verutė Keblienė, g. 1948 m.

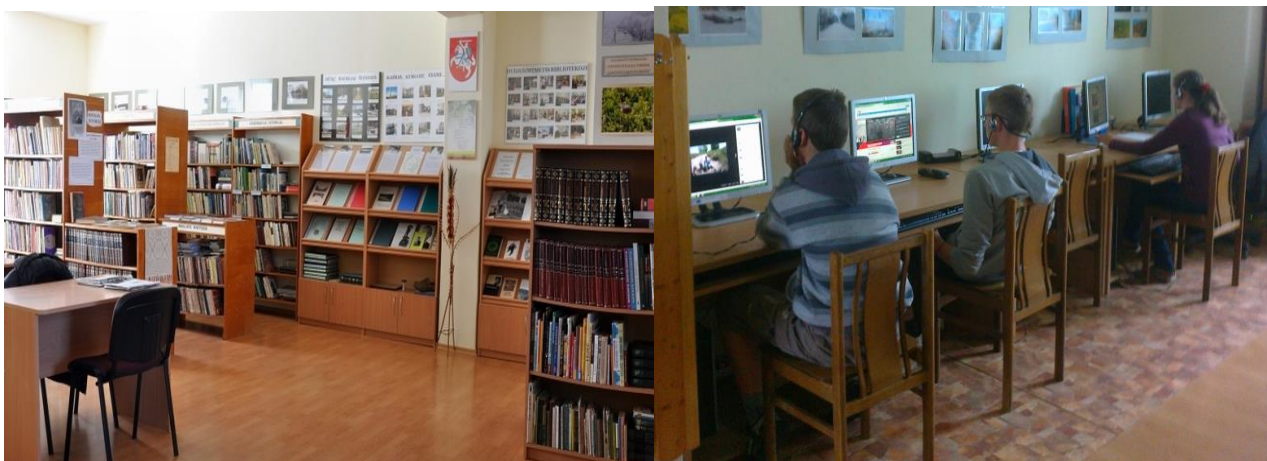
BIBLIOTEKA

1975 m. statytame vaikų darželio pastate įsikūrusi biblioteka, medicinos punktas ir Šv. Kazimiero koplyčia.

Viena pirmųjų įstaigų kolūkių kūrimosi pradžioje, įsteigta Baublių kaime, buvo klubas - skaitykla, įkurta 1949 m. Tik po to Baubliuose atidarytas paštas, medicinos punktas, kultūros namai, 1956 m. klubas – skaitykla reorganizuota į biblioteką. Nuo 2002 m. biblioteka perkelta į vaikų darželio pastatą. Nuo 1986 metų bibliotekoje dirba Danguolė Gibišienė. Iki to laiko bibliotekoje spėjo padirbėti 19 darbuotojų. 2008 m. biblioteka buvo kompiuterizuota, įrengtos penkios kompiuterizuotos darbo vietos lankytojams. Lankytojai nemokamai gali naudotis internetu prieiga.

Biblioteka tapo ne tik knygų išdavimo vieta. Čia rengiami įdomūs susitikimai, renginiai tiek suaugusiems, tiek vaikams. Parengti teminiai kraštotyros darbai, fotografijų parodos ir renginiai etnokultūros skaidai. 2002 m. už etninės kultūros vertybių populiarinimą biblioteka tapo laureate Klaipėdos apskrities bibliotekų tarpe. 2005 m. bibliotekos jaunieji skaitytojai dalyvavo Klaipėdos vaikų bibliotekos rengtame projekte „Mes užaugom grožio karalioj“, jų kūriniai buvo išspausdinti to paties pavadinimo knygoje. Bibliotekoje lankėsi poetės Meilė Kudarauskaitė ir Zita Gaižauskaitė, Telšių vyskupas Jonas Boruta, seimo nariai Janė Narvilienė, Raimundas Palaitis, Virginijus Domarkas. Kauno „Žolinčių akademijos“ prezidentė Danutė Kunčienė ir daugelis kitų amatais garsių žmonių bei žinomų politikų, nes biblioteka atvira visiems ieškantiems naujovių, dvasinės ramybės ar peno sielai.

2008 m. bibliotekoje įrengti viešos internato prieigos taškai
Parengta pagal Gibišienė, D. Baublių bibliotekos metraštis.

BAUBLIŲ ŠV. KAZIMIERO KOPLYČIA

1988 - 1989 metais, kai griuvo Lietuvoje sovietinė santvarka, Telšių vyskupas Antanas Vaičius laimino eilinių žmonių drąsą aukotis dėl Kristaus Tiesos, dėl Evangelijos ir dėl Tautos. Būtent Jis, vyskupas Antanas Vaičius, viešai paskelbė faktą, jog 1989-ųjų rugpjūtyje atkuriamą Telšių kunigų seminariją. Tai buvo nepaprastai drąsus žingsnis.

Nepaprastai drąsiai ir neįtikimai tuomet atrodė ir baubliškių noras turėti savo maldos namus. Kelias, kurį nuėjo Baublių kaimo tikintieji, vadovaujami maldos namų įkūrimo iniciatorės Stasės Gideikienės, vedė į svajonės išsipildymą.

Šv. Kazimiero koplyčios vidaus vaizdas

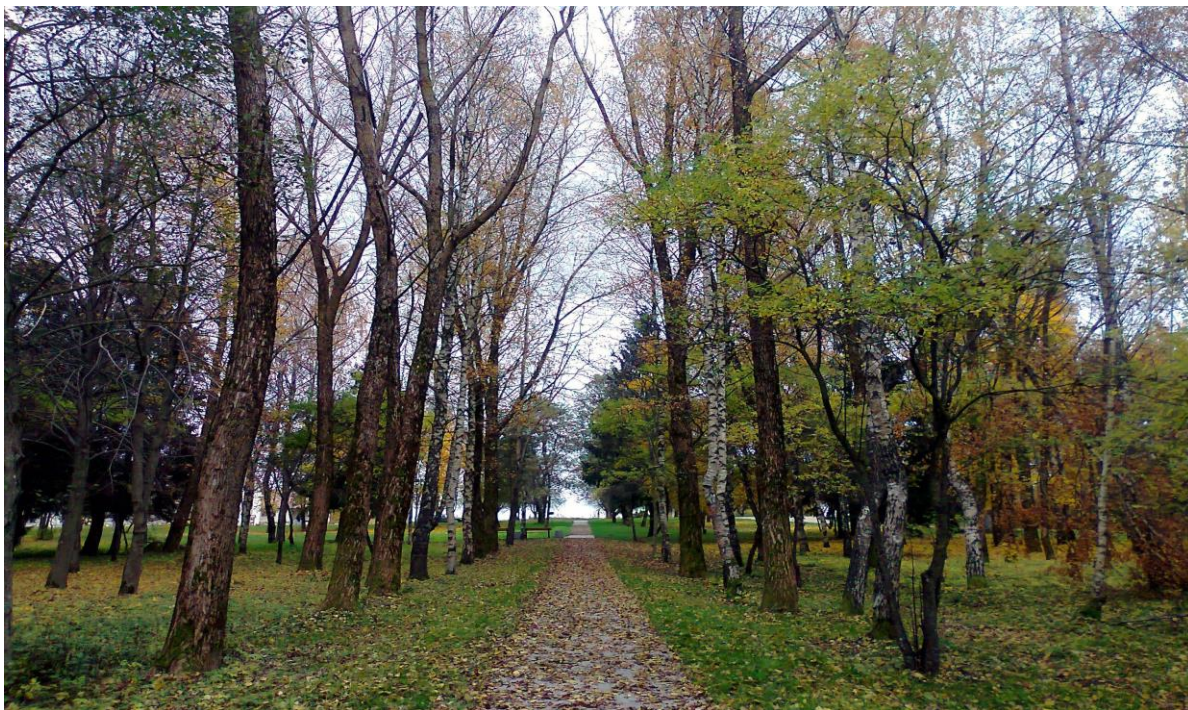
1995 m. Baubliuose įkurtus maldos namus pašventino Telšių vyskupas Antanas Vaičius. Jie buvo įkurti 1962 m. statytuose kultūros namuose. 2002 m. kultūros namų pastatas buvo privatizuotas, spalio pabaigoje maldos namuose buvo aukojamos paskutinės Šv. Mišios. Mišias aukojė Kartenos klebonas Antanas Striukis. Mišių išklausti atėjo apie 70 žmonių.

2003 m. kovo pradžioje pradėtos remontuoti buvusio vaikų darželio patalpos, kurios buvo paskirtos maldos namams. Remonto darbais nuoširdžiai rūpinosi tuometinis Žalgirio seniūnijos seniūnas Povilas Šližius. 2003 m. spalio 10 d. Telšių vyskupas Jonas Boruta pašventino maldos namus naujose patalpose.

2008 m. lapkričio 15 d. Baublių maldos namams suteiktas Šv. Kazimiero vardas ir koplyčios statusas. Baubliai tapo II-oji Budrių parapijos bažnyčia. „Koplyčia turi statusą, jos egzistavimą ir vietą numato bažnyčios autoritetas, šiuo atveju – Telšių vyskupas. Koplyčioje bent kartą per mėnesį paskirtas kunigas privalo aukoti Šv. Mišias, koplyčia įregistruojama vyskupijoje. Be jokios abejonės, koplyčios egzistavimas pažymimas bažnyčios archyvuose.“, - apie maldos namų ir koplyčios skirtumus kalbėjo klebonas Rolandas Karpavičius.

Parengta pagal D. Gibišienę „15 metų tikėjimo“, 2010.

BAUBLIŲ PARKAS

Baublių parkas gražus visais metų laikais

Keistokai kažkada skambėjo sumanymas Baublių kaimo centre sodinti parką. Kaime, kur ir taip žalumos netrūksta, kur visai šalia ošia miškai, srovena Minija – dirbtinai sodinti medžius kaimo vidury tuomet, 1970 metais..., toks projektas tikrai sulaukė skeptiško vertinimo. Kas galėjo tuomet pagalvoti, kad įžengus į XXI amžių, skaitmeninės eros kompiuterizuotam žmogui kelias į tikrą mišką taps be galo tolimas, kad kvėptelti tyresnio oro skubėsime į šitą prieš 40 metų sodintą parką.

Šiandien turime gražų, išpuoselėtą parką, mėgstamą kaimo žmonių pasivaikščiojimų vietą. Šiandienos laikmečio žmogui, kuris vis labiau tolsta nuo gamtos, galimybė čia pat, vos ne savo kieme, įžengti į gamtos oazę - parką - tikra palaima.

Vykdant Baublių kaimo bendruomenės parengtą projektą „Baublių kaimo viešosios erdvės sutvarkymas pritaikant visuomenės poreikiams“ 2012 m. betoninėmis trinkelėmis plytelėmis atnaujintas parko takas, pastatyti suoliukai, šiukšliadėžės.

Per 40 metų užaugo ir subuvojo parko medžiai, čia veši vaistiniai augalai. Gražuolės akacijos pasitinka kiekvieną, žengianti į parką. Kviečia mojuodamos nusvirusiom baltom šakom pavasarį ir gundo saldžiu kvapu užsukti. Čia surasime ne tik grožį ir atgaivą sielai, bet ir gamtos vaistų kūnui. Reiktų pamėginti suskaičiuoti kiek liaudies medicinoje vartojamų vaistinių augalų rūšių galima surasti Baublių parke. Čia pateikiama keletas, labiau žinomų ir baubliškių renkamų bei vartojamų augalų aprašymai.

PARKO TURTAI – MŪSŲ SVEIKATAI

Rasakila -Liaudies medicinoje vartojama nuo viduriavimo, depresijos, kraujavimo. Rasakilos lapai vartojami ir išoriškai. Nuskinti ir nuplauti jie dedami ant šunvotės, nuoviru skalaujama išberta oda.

Kraujažolės nuovirais, sultimis stabdomi vidiniai ir išoriniai kraujavimai. Padeda kraujuojant gimdai, dantenoms, odos žaizdelėms, nosiai, hemorojui. Augale esančios medžiagos slopina uždegimą, gerina virškinimą. Kraujažolės preparatais gydomi piktybiniai augliai.

Raktažolė - palengvina atsikosėjimą, todėl jais gydomas bronchitas, kitos kvėpavimo takų ligos. Salicilo dariniai veikia kaip nuskausminamieji, slopina uždegimus, mažina karščiavimą, skatina prakaitavimą ir šlapimo skyrimąsi, gydomos nervų ligos. Šį preparatą ypač veiksminga vartoti pernelyg aktyviems vaikams ir tiems, kurių sutrikęs miegas. padeda sergantiems alergija, jais galima gydyti astmą.

Žemuogė - liaudies medicina pataria vartoti esant viduriavimui, peršalimui, cukraligei, skalauti gerklę ir burną esant gerklės ar burnos ertmės įvairiems uždegimams. Taip pat jas patariama vartoti esant podagrai ar šlapimo takų akmenligei, hipertonijai, mažakraujystei, aterosklerozei, gydyti skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opaligę, gerinti apetitą.

Dilgėlė – augalas, kuriame labai daug kalcio. Pagal baltymų kiekį dilgėlė nenusileidžia ankštiniam. Vitaminas K pagerina kraujo krešėjimą, pasižymi uždegimo slopinamuoju poveikiu, teigiamai veikia kraujagysles, kovoja su tamsiais ratilais paakiuose. dilgėlėse daug aminorūgščių, mikroelementų, kurie kartu su vitaminais stiprina ir gydo žmogaus organizmą.

Parengta pagal <http://www.vaistiniai.augalai.info/>

SPORTO AIKŠTYNAI

Pasodinus parką, jo prieigose, šalia Minijos 1970 m. Baubliuose įrengtas stadionas. Čia vyksta ne tik sportiniai bet ir kultūriniai renginiai.

Baublių kaimo stadionas

1980 m. pastačius mokyklą, šalia jos įrengta mokyklos sporto aikštė, kurioje jaunimas sportuoja ne tik pamokų metu, bet ir turiningai leidžia laisvalaikį.

Mokyklos sporto aikštė

2008 m. Baublių centre įrengta tinklinio aikštelė. Taigi sportą ir aktyvų poilsį mėgstantys baubliškiai gali rinktis jiems labiausiai pagal pomėgius tinkamą aikštiną.

Tinklinio aikštelė

Dailės paminklai sudaro
svarbią Lietuvos kultūros paveldo
dalį, kurią sudaro dailės vertybės,
sukurtos profesionalių menininkų ir
liaudies meistrų. Daugiausiai vertingo
dailės paveldo išlikę Lietuvos
bažnyčiose

Toliau darbe aprašomi
**Baublių kaime esantys dailės
objektai**

BAUBLIŲ KAIMO KRYŽIUS

Lietuviškieji kryžiai, tai mūsų tautos dailės paminklai ir krašto papuošalai. Jie mums primena gražiuosius laisvės laikus, tautos vargus ir nelaimes, išgyventas svetimųjų priespaudoje. Kryžiai primena rusų priespaudos laikus, laisvės kovas, nepriklausomybės laikus, kruviną bolševikmetį ir išsilaisvinimą iš jo. Todėl jie verti pagarbos kaip dailės paminklai ir kaip mūsų praeities liudytojai (*Balys Buračas*). Tradiciniai lietuviški kryžiai – tai unikalūs statiniai, jungiantys architektūros, skulptūros, kalvystės, kartais net tapybos elementus. Tai gausiausia memorialinės architektūros grupė, laikoma vertingiausiu lietuvių liaudies meno palikimu.

Baublių kaime kryžius stovėjo nuo neatmenamų laikų, net patys seniausi kaimo gyventojai neprisimena kada ir kas jį čia pastatė. Užtat dauguma puikiai prisimena kryžiaus griovimo dienas sovietmečiu. Tais metais (apie 1956 m.), buvo nugriautas ne tik kaimo kryžius, bet ir sunaikintos koplytėlės kaimo gyventojų sodybose, nuversti kryžiai maro kapeliuose.

Stefanija ir Stanislovas Kerpės ilgus metus saugojo kryžių, paslėpę nuo svetimų akių. Kai 1982 m. sudegė senoji Kerpių troba, kryžių saugoti pasiėmė kaimynystėje gyvenusi Petronėlė Kuprelienė (g. 1905 m.).

Griuvus sovietmečio epochai, pradėta kalbėti apie kryžiaus kaime atstatymą. Šią idėją puoselėjo ir visus organizacinius rūpesčius tvarkė Stasė Gideikienė. Restauruoti kryžių ėmėsi Bronius Gieda, kurio daržinėje, po šienų kryžius išgulėjo daugiau nei dešimtmetį. Kartu su kaimynu Juozu Girdeniu jie pastatė kryžių į tą vietą, kur jo stovėta ir kur jis turi teisę laisvai stovėti po tuo pačiu dangumi, kur protėvių jam buvo numatyta buveinė.

1993 m. gegužės 21 d. kryžių pašventino Kartenos parapijos klebonas Petras Merliūnas. Tais metais čia vyko ir pirmosios gegužinės pamaldos.

Žmonės kaip įmanydami gerbia ir saugo kryžių. Jo buvimo vietą suvirintojas V. Šalamovas aptvėrė gražia metaline tvorele. Jau tapo tradicija, mirus kaimo žmogui, prie kryžiaus padėti atsisveikinimo puokštę. Dažną vakarą kryžių nušviečia žvakės liepsnelė, primenanti apie amžinybėn išėjusį kaimo gyventoją, vis daugiau žvakelių uždegama ir Vėlinių vakarą. Taip kryžius, vėl grįžęs iš užmaršties, tapo tikruoju kaimo dvasinio gyvenimo simboliu.

Parengta pagal Gibišienė, D. Kryžius sugrįžo į savo buveinę, 1993.

MARIJOS KOPLYTĖLĖ KUPŠIENĖS ZOFIJOS SODYBOJE

Paprotys koplytėles statyti labiausiai buvo paplitęs žemaičiuose. Jis paprastai yra susijęs su tam tikrais apžadais už mirusio šeimos nario vėlę ar kaip padėkos išreiškimas Viešpačiui Dievui už laukams teikiamą derlių ir kt. Liaudies sielai koplytėlės kalba ne tiek savo išvaizda, kiek jose saugojamomis, iš medžio išdrožtomis šventųjų statulėlėmis bei paveikslais ir dedamais į koplytėles įvairiausiais „votumais“: karoliais, įvairiaspalviais kaspinėliais, dirbtinėmis gėlėmis, veidrodėliais ir kitkuo (*Paulius Galaunė*).

Marijos koplytėlė Kupšienės Zofijos sodyboje

1860 m. koplytėlę pastatė Zofijos bočius Tadeušas Drungilas. Koplytėlė pastatyta Marijos metams. Kita didžioji koplytėlė, statyta Zofijos tėvų Stefanijos ir Pranciškaus Drungilų, dabar yra Budrių kapinėse, saugo Drungilienės Stefanijos amžino poilsio vietą. Per sovietmečio vajų, 1956 m., tą pačią naktį kai buvo sunaikintas kaimo kryžius buvo suniokota ir ši koplytėlė. Marijos skulptūra dingo,

tik po kiek laiko ją, plaukiančią Minijos upe pastebėjo ir išgelbėjo Antano Ivanausko tėvas. Parnešė susukęs į paklodę ir gražino Drungilienei. Visą sovietmetį Marijos skulptūra išgulėjo paslėpta kambary. Tik Lietuvai atgavus nepriklausomybę, koplytėlė buvo atstatyta, koplytėlę sumeistravo Vytautas Končius. Deja, senoji, tiek metų išsaugota Marijos skulptūra buvo pavogta. Dabar koplytėlėje patalpinta nauja Marijos skulptūra, ko gero, nebesugundys ilgapirščių.

Pasakojo Zofija Kupšienė, g. 1935 m.

KOPLYTSTULPIS KRASAUSKŲ SODYBOJE

Paprotys mediniu paminklu pažymėti ne tik mirusiojo kapą, bet ir savo sodybą, kaimą, svarbų gyvenimo įvykį, pareikšti prašymą ar padėką, pagarbinti lietuvio sąmonėje yra taip įaugęs, kad net per ilgus draudimų laikotarpius (40 metų po 1863 m. sukilimo ir sovietinės okupacijos) neįstengta jo sunaikinti. Todėl ir šiandien Lietuva tebėra savotiška kryždirbystės ekspozicija po atviru dangumi, UNESCO įrašyta į Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrų sąrašą.

Vilmos ir Adomo Krasauskų koplytstulpis „Marija – malones teikiančioji“

Vilma ir Adomas Krasauskai į Baublius gyventi atsikėlė 1999 m. gražiai susitvarkė gyvenamąją aplinką, 2003 m. sodybą papuošė koplytstulpis „Marija - malones teikiančioji“. Tai pirmasis naujas, tokios paskirties, neskaitant atstatyto kaimo kryžiaus ir Z. Kupšienės atstatytos koplytėlės, mažosios architektūros statinys Baublių kaime. Koplytėlė pastatyta turint intenciją - sielų ramybei ir sveikatos šeimai. Koplytstulpį meistravo Vytautas Končius, Kęstutis Jonušas iš Mikoliškių, Adomas Krasauskas. Pašventino Kartenos parapijos klebonas Antanas Striukis.

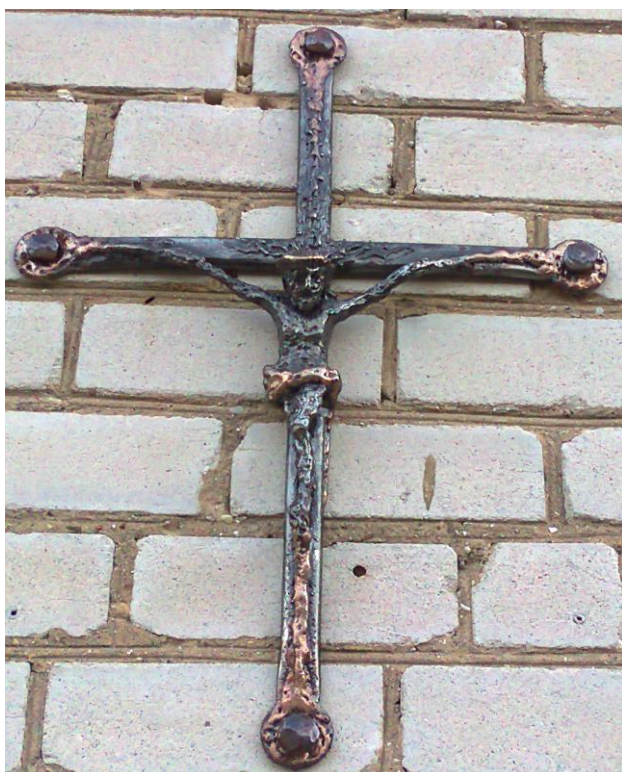
Pasakojo Vilma Krasauskienė, g. 1966 m.

ŠV. KAZIMIERO KOPLYČIOS KRYŽIAI

Kai 1995 m. Baubliuose buvo atidaryti maldos namai, iš Kartenos bažnyčios klebonas Antanas Striukis atvežė ir maldos namams padovanojo 1908 m. gamintą kryžių. Šis, daugiau kaip šimtą metų skaičiuojantis kryžius dabar kabo Baublių Šv. Kazimiero koplyčioje.

Šv. Kazimiero koplyčios pagrindinis kryžius, 1908 m.

Įėjimą į koplyčią puošiantis kryžius, 2008 m.

2008 m. Baublių Šv. Kazimiero koplyčios įėjimą papuošė R. Zenkevičiaus gamintas kryžius. Šalia įėjimo į koplyčią kabantis kryžius buvo pagamintas iš juodmetalio, nerūdijančio plieno ir žalvario. Jį kūrėjas R. Zenkevičius ne kaldino, o virino. „Metalų dirbiniai paprastai yra kaldinami. Virinimą naudoja meistrai, jungdami detales, virindami vamzdžius, tačiau menininkai šios technikos imasi retai. Tad kryžius nestandartinis ne tiek savo idėja, kiek gamybos būdu“, - pasakojo R. Zenkevičius.

ŠV. KAZIMIERO PAVEIKSLAS

Manoma, kad paveikslas nutapytas apie 1520 m., o 1594 m. atnaujintas. Paveikslas traukia tiek senumu, tiek išskirtinumu: šventasis pavaizduotas su trimis rankomis – dešinė ranka, laikanti leliją, yra pakartota du kartus. Dar XVII a. ši detalė buvo aiškinama stebuklu, pasakojama legenda, kad dailininkas, tapydamas paveikslą, pakeitęs rankos padėtį, o ši stebuklingai pati grįžusi į pirmąją vietą. Manoma, kad apie 1636 m. paveikslas buvo apdengtas sidabrine paausiuota skarda, paliekant atvirus tik veidą ir rankas.

Kair. Baulių Šv. Kazimiero koplyčios paveikslas, deš. Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje kabantis originalas

2008 m. tikintieji šventė Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero 550-ąsias gimimo metines. Todėl simboliška, kad būtent jo vardą gavo ir Baulių koplyčia. Ta proga, Telšių vyskupas Jonas Boruta padovanojo koplyčiai Šv. Kazimiero paveikslo kopiją.

ŠV. ROKO SKULPTŪRA

Svarbią vietą liaudies bažnytinėje dailėje užima medžio skulptūra. Žmonės statydavo Šv. Roko koplytėles atsidėkodami už išgyjimą bei norėdami apsaugoti gyvulius nuo kritimo, nešdavo sergančius vaikus prie Šv. Roko koplyčios, kuri būdavo laikoma stebuklinga, o bažnyčioje aukodavo Šv. Rokui pinigus, prašydami sveikatos. Šio šventojo skulptūros itin dažnai būdavo įkurdinamos pakelėse pastatytuose paminkluose, o tikintis pasveikti jos neretai statomos ir paminkluose, esančiuose prie gydomosiomis galiomis pasižyminčių šaltinių. Taip pat minima, kad Šv. Rokas buvo vadinamas ne tik kūniškųjų, bet ir „širdies“ - meilės žaizdų- gydytoju. Šia intencija pastatytų skulptūrėlių būdavo sodybų aplinkoje įkurdintose koplytėlėse. (*Končius, I., 1965*)

Margių miške medyje buvo įrengta koplytėlė su šia Šv. Roko skulptūra. Kas ir kokia intencija ją buvo įrengę dabar jau nebeaišku, bet žmonės eidami į Mikoliškių bažnyčią stabteldavo prie jo pasimelsti. Kai prasidėjo sovietmetis ir viską pradėjo naikinti jį priglaudė Lukauskas Petras. Kai kėlėsi iš vienkio Lukauskienė Liucija, parsivežė Šv. Roką į Baublius. Įkūrus maldos namus Liucija Lukauskienė Šv. Roką padovanojo maldos namams. Dabar jis yra Baublių Šv. Kazimiero koplyčioje.

Pasakojo Stasė Gideikienė, g. 1946 m.

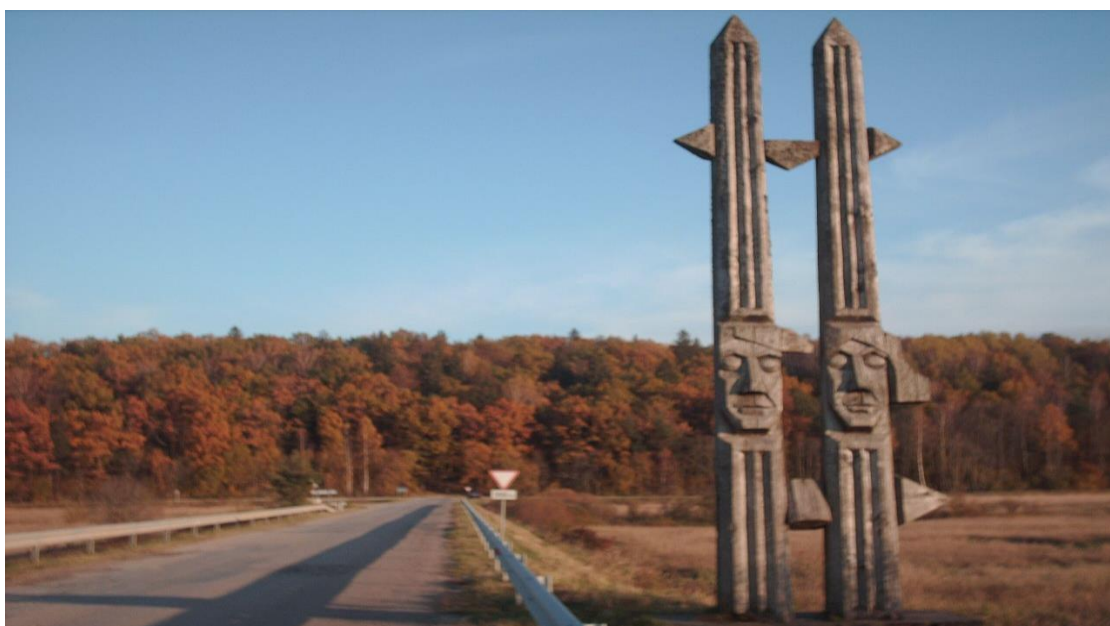
Šv. Roko skulptūra

Lietuvos **istorinio** kultūrinio kraštovaizdžio arealams būdingas vidinis integralumas ir kompozicinė vienovė su gamtinio kraštovaizdžio struktūra. Kraštovaizdžio erdvės struktūra neatskiriama nuo joje vykstančios ir ją formuojančios veiklos.

Toliau darbe aprašomos
**Baublių kaime esančios istorinės
atminties vietos**

LINK BAUBLIŲ

Baubliai – kaimas Kretingos rajono savivaldybės teritorijos pietryčiuose, 13 km į pietus nuo Kartenos ir 12 km į pietryčius nuo Kretingos, kairiajame Minijos krante. Baublių kaimas ribojasi su Raguviškių, Žutautų, Budrių, Nausodžio, Pikteikių kaimais, nuo Jokūbavo ribos Baublius skiria Minija. Kaime yra Baublių pagrindinė mokykla (1926 m.) veikia vaikų darželis (1968 m.), Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešosios bibliotekos filialas (1949 m.), Kretingos pirminės sveikatos priežiūros centro Baublių medicinos punktas (1962 m.), Šv. Kazimiero koplyčia (1995 m.), priešgaisrinė tarnyba, Kretingos rajono kultūros centro skyrius (1961 m.), parduotuvė, Baublių kaimo bendruomenės centras (2006 m.)

Ažuoliniai stulpai pakeliui į Baublius, 1976 m.

1976 m., kelio atkarpos link Baublių atžymėjimui, buvo pastatyti šie ažuoliniai stulpai. Ant jų tuomet buvo pritvirtintas užrašas, skelbiąs, kad čia prasideda „Jaunosios gvardijos“ kolūkio valdos.

Tragiško likimo jaunas liaudies menininkas Karolis Piekus, sukūręs savo pirmąjį didelį darbą, žuvo tų pačių metų kaitrią vasaros dieną. Minija gražuolė, numylėta ir apdainuota, kartais būna labai negailestinga... ir šį kartą pasiėmė jauno, daug žadančio medžio drožėjo gyvenimą... liko ažuoliniai, dangų remiantys stulpai, kaip priminimas - koks trapus žmogaus gyvenimas ir kokie amžini gali būti jo darbai...

Parengta pagal Irnastaitę, J. Kur baltieji debesys. Švyturys, 1976, spalio 7., Nr. 119.

SKULPTŪRA KNYGNEŠYS

Lietuvos vardas pirmą kartą paminėtas 1009 metais Vokietijos miesto Kvedlinburgo analuose. Lietuvai, jos istorinei savivokai ši data – svarbi simbolinė riba tarp proistorės ir istorijos, tai – perėjimo iš bevardės egzistencijos į Vakarų civilizaciją pradžia. Minėdami Lietuvos vardo tūkstantmetį, minime Lietuvos tūkstantmetį.

Skulptūra „Knygnešys“, 2009 m.

Baublių bendruomenės centro pirmininkės Gražinos Rimkuvienės iniciatyva 2009 m., Baublių kaime atidengta Gedimino Stašausko ažuolo skulptūra „Knygnešys“, skirta Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose, tūkstantmečio sukakčiai įamžinti. Pasak autoriaus, skulptūroje pavaizduotas žmogus, kuris tūkstantį metų rašė ir teberašo tautos istoriją.

TŪKSTANTMEČIO AŽUOLIUKAS

2009 m. valstybės dienos minėjimo proga, Baublių bendruomenės centro nariai Baublių parke, pasodino ažuoliuką Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose, tūkstantmečio sukakčiai įamžinti. Ažuoliuką sodino šviesios atminties Žalgirio seniūnijos seniūnas, baubliškis Povilas Šližius.

Parengta pagal www.baubliai.lt

KULTŪROS NAMŲ KLEVAS

Baublių kultūros namų istorija prasidėjo 1961 metais – tada buvo pastatyti pirmieji Baubliuose tipiški to meto kaimo kultūros namai. Didžiuliame pastate buvo įrengta 360 vietų salė, ne ką mažesnė scena. Kultūros namuose vietos užteko estradiniam ir etnografiniam ansambliui, būriui dainininkų ir šokėjų. Kultūros namai buvo tokie šiuolaikiški ir gerai įrengti, kad Baubliai matė tai, ką dabar retas kaimas pamato. Čia vaidino geriausi Lietuvos teatrai, grojo simfoniniai orkestrai ir koncertavo geriausi Lietuvos atlikėjai.

Klevas likęs buvusių kultūros namų vietoje

2004 m. kultūros namų pastatas buvo privatizuotas ir nugriautas. Vietoje kur kažkada buvo didžiuliai kultūros namai, mokykla, biblioteka, kolūkio raštinė liko tik šis, statybų pradžiai atminti sodintas klevas. Dabar Kretingos kultūros centro Baublių skyrius įsikūręs buvusio prekybos centro pastate. Nuo 1985 m. Baublių kultūros skyriui vadovauja Jovita Kupšienė.

PAMINKLAS 1944 M. ŽUVUSIOMS RUSŲ LAKŪNĖMS

Baigiantis II pasauliniam karui, 1944 m. gruodžio 22- 23 d. naktį kaime nukrito vokiečių zenitinės artilerijos ir naikintuvų pašautas rusų bombonešis, kurio ekipažą sudarė moterys. Žuvusias lakūnes Valentiną Matiuchiną ir Aną Keziną kaimo gyventojai palaidojo toje pačioje vietoje, kur nukrito lėktuvas. Vėliau jų palaikai buvo perkelti į Kartenos karių kapines, o žuvimo vietoje pastatytas paminklinis akmuo.

Parengta pagal <http://lt.wikipedia.org/wiki/Baubliai>

Paminklas lakūnėms

PAMINKLAS SOVIETMEČIO AUKOMS ATMINTI

Sovietinės okupacijos metai - Lietuvos istorijos tarpsnis, kai ne tik buvo sunaikinta mūsų valstybė, bet ir visa lietuvių tauta susidūrė su išlikimo iššūkiais. Kartu tai ir herojiškiausi mūsų istorijos puslapiai, kurių neturime teisės užmiršti.

Paminklas 1940-1990 m. okupacijos kančioms atminti, 2010 m.

Minint sovietų okupacijos Lietuvoje 70 – metį, 2012 m. Baubliuose buvo atidengtas paminklas 1940-1990 m. okupacijos kančioms atminti. Bendruomenės pirmininkė Gražina Rimkuvienė, šio sumanymo įgyvendinimui skyrė daug savo laiko ir pastangų. Idėjai abejingi neliko ir kiti bendruomenės nariai, nes šis istorinis epizodas tiesiogiai palietė daugelio artimuosius. Lėšos šiam paminklui panaudotos iš surinkto 2 % gyventojų pajamų mokesčio.

Į šio paminklo pamatus įmūryti akmenys surinkti iš buvusių senųjų Baublių sodybų. Paminklinis akmuo atvežtas iš Antano Keblio ūkio, kuriam pokario laikotarpiu teko bėgti iš Lietuvos į užsienį. Kilniam tikslui jį bendruomenei padovanojo Keblio sūnus Juozas. Kryžių - saulutę ant paminklinio akmens iškalė baubliškis Julius Macius.

Paminklą atidengė Kretingos rajono savivaldybės meras Juozas Mažeika ir Žalgirio seniūnijos seniūnas Povilas Šližius, pašventino klebonas Romualdas Vėlavičius.

Dabar čia, tamsią Vėlinių naktį sužimba atminimo žvakelės tiems kas nesulaukė laisvės ir išsivadavimo iš sovietinės okupacijos dienų.

SKULPTŪRA „ŽVILGSNIS Į ŽVAIGŽDES“

Antanas Dimžlys (g. 1920 m. gegužės 26 d. Namišiai, Saločių valsčius – 2010 m. sausio 23 d. Vilniuje) – Lietuvos skulptorius. Sukūrė, daugiausia iš akmens, paminklinių, dekoratyvinių skulptūrų, teminių kompozicijų, portretų, išdrožė Nukryžiuotojo skulptūrą Šv. Mikalojaus bažnyčiai, vėliau perkelta į Palaimintojo J. Matulaičio bažnyčią Vilniuje. Ankstyvieji kūriniai realistiniai, vėlesni – monumentalūs, apibendrintų formų, tęsia lietuvių neoklasicistinės skulptūros tradiciją.

Skulptūra „Žvilgsnis į žvaigždes“, 1971 m.

1971 m. A. Dimžlio granitinė skulptūra „Žvilgsnis į žvaigždes“, papuošė pradėtą sodinti Baublių parką. 1967 m. ši skulptūra buvo eksponuojama tarptautinėje parodoje Maskvoje. Neaišku koks kelias ir kokie to meto politiniai niuansai atvedė šį akmeninį mąstytoją prisėsti mūsų kaimo parko pavėsyje. Pasakojama, kad to meto veikėjams nelabai patiko žmogus basom kojom, susimąstęs kaip koks liaudiškas rūpintojėlis. Juk tuomet visi privalėjo būti „sotūs, laimingi ir šiltai aprengti“. Taip ir rymo šis akmeninis žmogus jau virš 40 metų.

1970 m. parke ką tik pasodinti medeliai senai jį praaugo, subrendo vaikai, laikę paminklo atidarymo juostas. Akmeninis žmogus turi daugybę pravardžių, kiekviena šeima, turbūt, jį vadina savaip... dėdule, žmogėnu, akmenžmogiui, babaušiu..., bet visi supranta apie kalbama, jei susitikimo vieta paskiriama parke prie šios skulptūros...

PAMINKLAS SKULPTORIUI R. DAUGINČIUI ATMINTI

Rimantas Daugintis gimė 1944 m. gegužės 21 d. Kretingos rajono Baublių kaime, taip rašoma visose enciklopedijose, meno istorijos leidiniuose. Pasakiau tai dėlto, kad suprastume jog žymūs žmonės garsina savo kaimą. Garsina savo gimtąjį kaimą ir skulptoriaus Rimanto Dauginčio vardas, nors jis čia kryžstavo vos kelias kūdikystės vasaras. 1949 m. žuvus tėvui, savo vaikystę ir jaunystę praleido įvairiose Žemaitijos vietose. Paskui baigė Telšių taikomosios dailės technikumą, Vilniaus dailės institutą. Rimantas Daugintis gyveno 1944–1990 metais, per dvi dešimtis sukūrė daugiau negu 50 skulptūrų, išbandė įvairius skulptūros žanrus.

Paminklas skulptoriui Rimantui Dauginčiui atminti, 2007 m.

2007 m. Baubliuose, R. Dauginčio gimtinėje atidengtas paminklas jo atminimui. Skulptūros autorius Juozas Paulauskas, budriškis. Tai jauno menininko diplominis darbas, kurį jis paskyrė kraštiečio atminimui įamžinti.

„Aš džiaugiuosi paminklu. Jis turi sąsają su tėvo kūryba, nes svajojantis, į dangų žiūrintis berniukas – yra jam būdingas motyvas. Tai ryšys su gamta, žmogaus vidiniu pasauliu. Mano tėvas būtų laimingas, nes jis labai mylėjo savo gimtinę. Šie metai mūsų šeimai reikšmingi, nes rudenį Lietuvos dailininkų sąjunga turėtų išleisti tėvo darbų albumą, kuriame – jo skulptūrų nuotraukos, eskizai, piešiniai, kiti kūrybiniai darbai“, - pasakojo pakiliai nusiteikęs R. Dauginčio sūnus Marius Daugintis.

Parengta pagal Gibišienė, D. R. Daugintis – tragiško likimo menininkas iš Baublių, 2007.

Gamta yra tai, kas yra savaime,
natūraliai. Gamtinė aplinka įtakoja
žmogų. Žmogus, kurdamas kultūrą
keičia natūralius santykius
tarp savęs ir gamtos.
Žmogus – yra gamtos, kultūra -
žmogaus produktas.

Toliau darbe aprašomi **Baublių
kaimo gamtinės aplinkos ypatumai**

MINIJA

Minija – per Kretingos rajoną tekanči didžiausia regiono upė, aštunta pagal ilgį Lietuvoje, dešinysis Nemuno intakas. Upės ilgis – 201,8 km, baseino plotas – 3942 km². Minijos baseino nuotėkis matuojamas ties Kartena. Minijos ichtiologinis draustinis – saugoma teritorija Klaipėdos, Kretingos, Plungės, Šilutės ir Rietavo savivaldybių teritorijose, draustinis.

Minija pasižymi nuostabia gamta. Tai labai srauni, rėvinga upė, kur galima patirti nepakartojamų įspūdžių, pasigrožėti vaizdingu Minijos upės slėniu, stačiuose šlaituose atsiveriančiomis atodangomis, bei susipažinti su Minijos kraštovaizdžio draustinyje esančiais gamtos ir kultūros paveldo objektais. Kerintis jos grožis traukia žmones į šią nuostabų gamtos kampelį.

Ir kokie gi laimingi žmonės mes, baubliškiai, gyvenantys tokios nuostabios upės pakrantėje. Pasigrožėję gamta, jos natūralumu ir grožiu, pakvėpavę neužterštu oru, pasijuntame daug geriau, nes juk ne veltui sakoma, kad grožis – tai sveikata.

Minijos grožis skirtingu metų laiku

UPELIAIS NUO KARTENALĖS IKI KALNUPIO

Kairieji Minijos intakai – Kartenalė ir Kalnupis. Prie Kartenalės, galima sakyti, prasideda Baublių kaimo ribos, ties Kalnupiu beveik baigiasi. Tai tokioje gražioje Minijos intakų sankirtoje įsikūrę Baubliai. Kaimas, galės džiaugtis ne tik gražuole Minija, bet ir srauniais jos intakais.

Kartenalės entomologinis draustinis – saugoma teritorija Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje, draustinis. Kartenalė (antroji) išteka iš užakusios Reiskių ežero apypelkės ties Palioniškiais, teka vakarų kryptimi. Nuo santakos su Alksnupiu ir Kartenale I iki kelio Baubliai – Raguviškiai abipus upės plyti entomologinis draustinis. Į Miniją įteka Kalno Grikštų kaime, 78,6 km nuo jos žiočių.

Kairiajame krante priešais santaką su Kartenale I stūkso Kačaičių piliakalnis. Netoli santakos su Minija kairiajame krante yra Kalno Grikštų senovės gyvenvietė, kapinynas ir senosios kapinės (*objektai aprašyti darbe kituose skyriuose*).

Kartenalė II

Kalnupis

MIŠKAIS NUO BRAUKLIŠKĖS IKI MARGIŲ

Šešiakamienė pušis

Kalno Grikštų ir Baublių kaimus jungia Braukliškės miškas. Už pabraukliščio laukų prasideda Baublių kaimas, dabartinė Minijos gatvė, seniau Soda vadinama. Keliaujant per Sodą arba Minijos gatve pasiekiamė kryžkelę, kur kelelis vedą į Slėnio gatvę. Tai senoji Baublių kaimo Kraminalio gatvė. Kraminėti, senas užmirštas gražus lietuviškas žodis, kaip rašoma dabartiniame lietuvių kalbos žodyne, reiškiantis lėtai vaikščioti, pasivaikščioti. Galima sakyti, kad Slėnio gatvė, nors ir pakeitė pavadinimą į šiuolaikiškesnį, bet išlaikė savo senąją pasivaikščiojimų tradiciją. Dažną gražesnę vakarą sutiksi šioje ramioje gatvelėje vaikštinėjantį baubliški ar kaimo svečią. Jei eisime tiesiai pasieksime kelią į pakalnę per Raguvą, pakalnėje galime sukti link

Minijos, keliauti į Piktėikių kaimą arba senuoju Baublių keliu palei Kalnupio upelį keliauti į Uždaubį. Uždaubio laukuose seniau irgi buvo Baublių kaimas, yra ir dabar. Tik čia nebėra sodybų, kurios seniau gražiais vienkiemio plotais driekėsi palei Žalimų ir Klečių miškus. Iš čia žmonės nukirtę Margių miško kampą keliaudavo į Mikoliškių bažnyčią. Kiti, kas gyveno paminių, keldavosi per Miniją ir eidavo į Jokūbavo bažnyčią. Taigi, sustojom Uždaubyje, leiskimės ir kilkime per kalną, keliuku pakol pasieksime kryžkelę, kur sukant į dešinę galime keliauti iki Alksnos miško, už kurio jau prasideda Žutautų kaimo valdos. Jei suksime į kairę senąją Genesio gatvę, dabartinė Minijos gatvė, apsukę ratą atsidursime vėlei ties Slėnio ir Minijos gatvės sankryža.

AMERIKOS KALNAS

Kažin kaip atrodė ši nuokalnė tada, kai buvo praminta Amerikos kalnu. Dabar šis status šlaitas apaugęs krūmokšniais, bet vistiek išlaikęs didingą vardą. Ne kiekviename juk kaime surasime Amerikos vardu pavadintą vietą.

Nuokalnė yra tiesiai leidžiantis nuo buvusio ūkininko Kuosos žemės, dabar vadinamos Kuosiške. Ūkininkas buvo labai turtingas, todėl baublių kaimas pramintas amerikonu.

Pasakojama, kad būtent ant šios nuokalnės ūkininkas Kuosa mėgdavęs degintis saulutėje. Taip ir prigijo kalnui amerikų kalno pavadinimas.

Pasakojo Aldona Daugintienė, g. 1928 m.

Lietuviška **tautosaka** – labai sena ir unikali. Tai reikšminga mūsų tapatybės dalis, prasminga ir šių laikų žmogui.

Toliau darbe pateikiama iki mūsų dienų **Baublių kaime išlikusi pasakojamoji tautosaka - sakmės ir padavimai**

BAUBLIŲ VARDŲ KILMĖ

Seniai seniai, kur dabar yra Baublių kaimas, buvo tik kelios, viena nuo kitos nutolusios trobelės. Senoliai pasakoja, kad tose vietose, arčiau vandens, girdėdavę keistą garsą, primenantį jaučio baubimą. Vieną kartą, arkliais pakinkyta brička, važiavo siuvėjas. Jam bevažiuojant pro tą vietą, nendrynuose kažkas subaubė. Siuvėjas, padrąsindamas save, uždainavo: „Eina dūda dūdydams, viršum medžių trūbydams“. Ir vėl kažkas iš nendrynų jam atsiliepė. Tas pats siuvėjui atsitiko važiuojant ir antrą kartą. Važiuoja jis trečią kartą. Tylu. Tada siuvėjas dar garsiau uždainavo: „Eina dūda dūdydams, viršum medžių trūbydams“. Kad subaubė kažkas taip garsiai, taip baisiai, kad išsigandę arkliai pradėjo lėkti laukais, brička sulūžo, o siuvėjas vos galo negavo. Nuo tada visi vykdami į tą vietovę pradėjo sakyti: „Važiuojam į Baublius“. Nuo tada kaimą pradėta vadinti Baubliais. Manoma, kad tai baubė paukštis baublys, kuris gyvena vandens telkiniuose su dideliais nendrynais.

Papasakojo mokytoja Vida Paulauskienė, www.baubliai.lt

Kaip atsirado Baublių kaimo pavadinimas? Ten kur dabar yra mūsų kaimas anksčiau buvo miškai. Tik ties minijos vingiu, kur upė neištvindavo, buvo ariama ir šienaujama žemė. Ten buvo pirmasis Baublių kaimas. Tais laikais buvo daug žvėrių, kažkoks didelis žvėris baubdavęs ant to kalno kur dabar yra kaimas ir bauginavęs žmones. Tuo žvėrimi tėvai vaikus gasdindavo. Niekur aplinkiniuose kaimuose tokio žvėries daugiau nebuvo. Kai kam nors reikėdavo eiti į mūsų kaimą, sakydavo eisiu ten kur baubia baublys. Nuo to ir kilo kaimo pavadinimas. Tada nebuvo jokių medžiotojų būrelių ir niekas nežinojo kas tai per žvėris.

Parengta pagal Gibišienę, D. Kaimo istorija parašėse, 2002m., pasakojo Bronė Liubertienė, g. 1919 - 2009 m.

Minijos pakrantėje įsikūręs Baublių kaimas savo istoriją skaičiuoja tūkstantmečiais. Baubliškiai savo kaimo pavadinimo kilmę sieja su miškingose vietose kažkada perėjusiais paukščiais – baubliais, kurių klyksmas jiems primindavo karvių baubimą. Lietuvoje įvairiose vietose dar vadinamas: rėkliu, buku, kaukučiu, bubliu, ūpu, dūku. Lietuvoje retas, įrašytas į Lietuvos raudonąją knygą.

Aptinkamas kovo – rugsėjo mėn. Gyvena gausiai augalija apaugusiuose vandenyse. Pavasarį girdimas jo baubiantis duslus balsas „hu-pumb“.

KUOSIŠKĖ – UŽKEIKTI PINIGAI

Turtingo ūkininko Kuosos sodybą baubliškiams primena tik vienintelis, didžiulių pastatų vietoje išlikęs kaštonas. Ūkininko būta tikrai turtingo, nes iki šių dienų sklando legenda apie kuosiškę užkastus pinigus. Ūkininkai Kuosos vaikų neturėjo, tai galbūt, dar labiau paskatina kurti istoriją apie neva paslėptus pinigus, tuo labiau, kad sovietmečiu Kuosoms teko skubiai palikti namus ir norint išvengti trėmimo į Sibirą slėptis Pikteikių kaime.

Taigi dažną naktį, ypač po 12 valandos šioje vietoje galima pamatyti blyksint lyg žvakių liepsneles, jos būna kiek raudonesnės nei įprasta žvakių šviesa. Jei neišsigasite ir prieisite arčiau galite išvysti šunelį surištom kojelėm, jis taip pat neįprastai raudonas, tereiktų šuneliui pasakyti „atiduok mano pinigus“ ir visas lobis jūsų. Deja iki šiol niekam nepavyko to padaryti, nes net patys drąsiausi pamatę raudoną, surištom kojelėm šunelį, sprunka kuo toliau, paskui mėgindami kuo didesniu vingiu aplenkti šią užkeiktą vietą.

Papasakojo Petronėlė Kuprelienė, g. 1905 m. – 1987 m.

KEBLIŠKĖ – AŽUOLAS KLAIDINTOJAS

Ūkininko Antano Keblio ūkio vietą žymi likęs ąžuolas, žmonių ta vieta iki šiol vadinama Kebliške. Iki šiol vyresni baubliškiečiai spėlioja kam reikėjo griauti ką tik prieš pat sovietmečio įsigalėjimą statytus pastatus. Didelis ir gražus buvo ūkis. Tik, kad vienkiemis, o kai prasidėjo vienkiemio naikavimo vėjus, medinės trobeles traktoriais sutempė į kaimo centrą, šių mūrinių naujų pastatų, turbūt negalėjo pajudinti, teko nugriauti.

Ir vargas tam kas čia atsiduria nakties laiku. Negrįžta namo iki ryto. Neįmanoma surasti kelio namo, kad ir kaip besistengtum. Kai visą naktį čia klaidžiojo Butkus Algis niekas dar lig ir netikėjo, kad tikrai čia ąžuolo monai. Bet paskui istorijos kartojosi. Paskutinis žinomas pasiklydėlis Algis Kvekšas, kuriam kelionė nuo ąžuolo link namų vos nesibaigė visai liūdnei. Tik paryčiais jis grįžo namo, baisiai persigandęs. Po šio įvykio net atsigulė į ligoninę. Kas netikit galit išbandyti patys.

Pasakojo Zofija Kupšienė, g. 1935 m.

DIDYSIS PALIKIMAS

Baublių kaime yra tokia vieta Didžiojo Palikimu vadinama. Tai lyg mažas ežeriukas. Atsirado jis labai senai, Kai Baublių kaimas buvo įsikūręs pakalnėje prie Minijos. Gyveno ten netoliese viena šeima ir turėjo tris dukteris ir vieną sūnų. Šeima gyveno laimingai, kol neaplankė nelaimė. Mirė vaikų mama. Tėvelis mamytę palaidojo toj kalvelėj. Paskui pats vedė dar kartą ir į namus atėjo žiauri pamotė. Mergaitės bėgdavo prie mamytės kapo ir gailiai verkdamos, sakydamos „kam tu mus palikai, kam tu mus palikai“. Taip aplink tą kalvelę iš ašarų pasidarė daug vandens. Mergaitės tol verkė ir šaukė mamą, kol tas kapas prasivėrė ir mergaitės atgulė šalia mamos. Kai tėvelis suprato kur dingo mergaitės ir ką pamotė padarė, išvarė piktają raganą. Likęs su sūnumi dažnai tą kapą lankydavo, o žmonės tą vietą praminė Didžiojo Palikimu.

Parengta pagal Gibišienė, D. Kaimo istorija parašėse, 2002m., pasakojo Bronė Liubertienė, g. 1919 - 2009 m.

MEILĖS AKMUO

Didžiulis, į žemę susmegęs akmuo kažkada buvo dar didesnis. Čia, aikštelėje prie Kalnupio vykdavo jaunimo gegužinės, rindavosi jaunimas pasibūti, padainuoti, pasilinksinti. Čia ilsėdavosi iš Baublių mokyklos į Pikteikius skubantys mokinukai. Paskui kažkas sumanė prie akmens įrengti sporto aikštelę. Jaunimas žaisdavo futbolą, kitus žaidimus.

Kad akmuo turi ir stebuklingų galių pasakoja ne vienas vyresnis baubliškis. Jei jums teks ant šio akmens prisėsti su vaikinu ar mergina, žinokite - pora nebeišardoma, tvirta kaip šis akmuo. Taigi – visi burtai čia pat gimtajame Baublių kaime, tik reikia juos žinoti ir mokėti pasinaudoti. Ir nesėdėkite su bet kuo, jei mergaitė ar berniukas nelabai patinka, geriau ant šio akmens kartu nesėsti, nes paskui teks vargti visą amžių... štai koks stebuklingas Meilės akmuo yra Baubliuose.

Pasakojo Lukauskas Pranciškus g. 1937 m.

VIETOJ PABAIGOS

„Kiekvienas paukštis gieda apie savo medį. Man nėra brangesnio ir gražesnio krašto už mano tėviškę, už mūsų darbščius ir dorus žmones, tarp kurių gyvenu ir dirbu...

Ir prabėgus daugeliui metų, grįžtant į vaikystės vietas, atrodo, kad mane pasitinka pakelės gluosniai, vėl maloniai šypsosi pažįstami žmonių veidai, kurių vargai ir džiaugsmas man taip gerai žinomi ir artimi. Kai rudenį pirkios pakvimpa prinokusiais obuoliais, medumi, kai pritariant svirpliui ar žiogui tylų vakarą kalbiesi su žmogumi apie gyvenimą, supranti, kad gyvenimas - pats nuostabiausias dalykas, o žmogus - gražiausia poezija..”

Rimantas Daugintis

Žmonės patys kuria sau aplinką. Lietuvos pamatai – kaimas. Baubliai ne bet koks kaimas, o mūsų – gimtasis. Kai kam, galbūt, ne gimtasis, bet tapęs tokiu, nes čia gimė jų vaikai, auga anūkai. Vieta kur praeina žmogaus gyvenimas nėra tik šiaip sau buveinė po saule. Tai pats svarbiausias žemės lopinėlis visoje Žemės planetoje, kad ir mažas, prisiglaudęs prie Minijos, apsuptas miškų ir čiurlenančių upelių. Bet toks brangus savo praeitimi, nuostabiais dabarties potyriais, vaizdais ir prisiminimais, kurie užfiksuoti šiame darbe.

Kultūrinio kraštovaizdžio apibendrinimas, surenkant po lašelį viską į vieną vietą kas išsibarstę mūsų kaimo aplinkoje nuo seniausių laikų iki dabar, tikiuosi paskatins dar didesnę pagarbą tai vietai, kurioje teka baubliškių gyvenimai. Pačiom stipriausiom šaknim įsikabinkim į gimtosios žemės dirvoną, kad galėtume drąsiai ir išdidžiai dairytis po visą platų pasaulį – juk mes baubliškiai.

Dėkoju visiems prisidėjusiems prie šio darbo: pasakojimais, patarimais, priminimais. Be autorės nuotraukų, darbe taip pat panaudotos Gražinos Rimkuvienės, Stasės Gideikienės ir Rudolfo Gibiš nuotraukos.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Kanarskas, Julius, Baublių kaimo kapinės (Žalgirio apyl., Kretingos raj.). - Kretinga, 1993 // Kretingos muziejaus mokslinis archyvas. - F. 4, b. 172

Kanarskas, Julius. Kartenos apylinkių proistorė. Iš *Lietuvos lokaliniai tyrimai: archeologija: 2002–2005 metų mokslo darbai*. Vilnius: Versmė, 2006, t. 1 (2), p. 209–210. ISSN 1822-48-57.

Kraujalis, R. Kačaičių piliakalnis. Iš *Visuotinė lietuvių enciklopedija*. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2006, t. 9, p. 110.

Kultūros paveldo departamentas,- http://www.kpd.lt/lt/paveldas_lietuvoje

<http://lt.wikipedia.org>

Galaunė, Paulius. Lietuvių liaudies menas. Jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Kaunas, 1930. P. 133-142

Gibišienė, D. Baublių kaime atstatyto kryžiaus istorija. Baubliai, 1993.

Gibišienė, D. Kaimo istorija paraštėse, Baubliai, 2002.

Gibišienė, D. 15 metų tikėjimo, Baubliai 2010.

Gibišienė, D. R. Daugintis – tragiško likimo menininkas iš Baublių. Baubliai, 2007.

Rimkuvienė, G. Gražiausiai tvarkomos aplinkos konkursas, 2008.

www.baubliai.lt